

**Vysoká škola Evropských a regionálních studií, o. p. s.,
České Budějovice**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA –
PROSTITUCE**

Autor práce: Marie Štifterová
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinované
Vedoucí práce: JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.
Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2012

Autorská doložka

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

autor

Poděkování

Rád bych poděkovala panu JUDr. Romanovi Svatošovi, Ph.D. za jeho odborné vedení bakalářské práce.

Autorka práce děkuje oponentovi za objektivní a příznivé posouzení textu.

ABSTRAKT

ŠTIFTEROVÁ, M. *Mravnostní kriminalita – prostituce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012. 51 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Klíčová slova: dětská prostituce, kuplířství, mravnostní kriminalita, obecně závazná vyhláška, prevence, prostituce, přestupek, trestný čin, zákon.

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku a potírání mravnostní trestné činnosti v souladu s konkrétními skutkovými podstatami podle trestního zákoníku. Konkrétněji se práce zabývá prostitucí v historickém a současném kontextu se zaměřením na prostituci dětskou. V praktické části je zmíněna regulace prostituce v městě Kaplice a diskuze k aktuálnímu fenoménu tzv. cyber-prostituce.

ABSTRACT

ŠTIFTEROVÁ, M. *Vice crime - prostitution*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2012. 51 s. Supervisor: JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Key words: child prostitution, pimping, vice crimes, generally binding regulation, prevention, prostitution, offense, criminal offense, law.

Bachelor thesis is focused on combating vice and crime in accordance with the specific facts of the under the Criminal Code. More specifically, the work deals with prostitution in historical and contemporary context, focusing on child prostitution. The practical part is mentioned in the regulation of prostitution and city Kaplice current discussions on the phenomenon of so-called cyber-prostitution.

Motto...

První prostitutka byla kněžka. Objevuje se v jednom mezopotamském eposu, starém přes 4 tisíce let, který byl pojmenován po svém hlavním hrdinovi, Gilgamešovi. Gilgamešův epos, který vznikl v době starobabylonské 1 800 let před Kristem je tedy nejstarším příběhem o prostituci v dějinách.

J. N. Ringdal

OBSAH

ÚVOD.....	9
1. CÍL A METODIKA PRÁCE.....	11
2. HISTORICKÝ EXKURS A CHARAKTERISTIKA MRAVNOSTNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI.....	12
2.1 POHLED DO HISTORIE.....	12
2.2 CHARAKTERISTIKA MRAVNOSTNÍ KRIMINALITY.....	14
2.3 KLASIFIKACE MRAVNOSTNÍ KRIMINALITY.....	16
3. PRÁVNÍ ÚPRAVA MRAVNOSTNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI A ROZBOR JEDNOTLIVÝCH TRESTNÝCH ČINŮ.....	18
3.1 OBECNÁ DISKUZE.....	18
3.2 TRESTNÍ ZÁKONÍK A MRAVNOSTNÍ DELIKTY.....	19
3.2.1 Znásilnění.....	19
3.2.2 Sexuální nátlak.....	19
3.2.3 Pohlavní zneužití.....	19
3.2.4 Soulož mezi příbuznými.....	21
3.2.5 Kuplířství, Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.....	21
3.2.6 Pornografie a její trestněprávní aspekty.....	21
3.2.7 Ohrožování výchovy dítěte.....	22
3.2.8 Obchodování s lidmi.....	22
4. PROSTITUCE JAKO JEDNA Z FOREM NEMRAVNOSTNÍHO JEDNÁNÍ.....	23
4.1 HISTORICKÝ EXKURS.....	23
4.2 CHARAKTERISTIKA PROSTITUCE A SOUČASNÝ STAV.....	26
4.3 PRÁVNÍ RÁMEC PROSTITUCE V ČESKÉ REPUBLICE.....	28
5. FORMY PROSTITUCE.....	30
5.1 TRADIČNÍ TYPOLOGIE.....	30
5.2 SPECIFICKÉ FORMY PROSTITUCE.....	31
5.3 TRESTNÝ ČIN KUPLÍŘSTVÍ A TRESTNÝ ČIN PROSTITUCE OHROŽUJÍCÍ MRAVNÍ VÝVOJ DĚTÍ.....	33

5.3.1	Kuplířství (§ 189 trestního zákoníku).....	34
5.3.2	Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (§ 190 trestního zákoníku).....	35
6.	PROSTITUCE A PREVENCE.....	36
7.	MĚSTO KAPLICE (REGULACE A POTÍRÁNÍ PROSTITUCE)....	39
8.	DNEŠNÍ FENOMÉN ANEB CYBER (GROOMING) ZNEUŽÍVÁNÍ DĚTÍ.....	42
	ZÁVĚR.....	46
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	48
	SEZNAM PŘÍLOH.....	51

ÚVOD

Prostituce je jedním ze sociálně patologických jevů, který provází lidstvo po celou jeho historii. Pokud se tedy zamýšlíme nad prostitucí jako sociálně patologickým jevem, musíme brát v úvahu, že každá společnost může mít různý pohled na normalitu a na to, co je schopna akceptovat a jaké jednání je pro ni nepřijatelné. Prostituce je přítomna v každé společnosti, tedy i tam, kde je oficiálně zapovězena a stíhána přísnými tresty.

V obecném podvědomí je na prostituci nahlíženo především jako na heterosexuální fenomén. To ovšem není zcela přesné. Existuje také prostituce homosexuální, bisexuální a transsexuální. Tyto formy jsou však méně časté. Mezi nejzávažnější, nejrizikovější a společností nejvíce odsuzovanou formou prostituce je prostituce dětská. Prostituce je pro naši společnost dosti kontroverzní téma, které u mnoha lidí vyvolává pocit studu, pobouření, často i nezájem a odpor. Vzhledem k rostoucímu počtu pohlavních nemocí, kriminálních činů, drogové problematiky a mnoha dalších faktorů souvisejících s provozováním prostituce není možné problematiku prostituce přehlížet a ignorovat.

Prostituci nelze v žádném případě zcela zakázat, naši společnost vždy provázela a s největší pravděpodobností provázet bude i nadále, to ale neznamená přehlížení tohoto faktu z naší strany.

Je třeba si uvědomit také negativní jevy, které s sebou tento druh obživy nese. Prostituce je velmi starým řemeslem a po celou dobu své existence má své kárce, ale i své obhájce. Toto téma je jen velmi málo zpracováno a v literatuře se vyskytuje ojedinelé anebo v souvislosti s jinou problematikou. Téma prostituce se objevuje v novinovém tisku, ale nejde o nic jiného, než o články, které mají zajistit větší prodej tiskoviny. Jejich titulky jsou často skandálního znění a jejich hlavním úkolem je přitáhnout a pobavit čtenáře. Prostituce je nejvíce rozšířena v příhraničních oblastech. I region jižních Čech, ze kterého pocházím, je pro svou polohu jednou z mnoha oblastí, kde je prostituce celkem běžně rozšířena. Lze sledovat ženy pracující v tomto oboru, které stojí podél silničních cest – nejznámější jihočeský cestovní tah tohoto druhu je silnice E 55 a dále je možné navštívit zde mnohé podniky, kde ženy za úplatu nabízejí sexuální služby.

Prostituce je společenským problémem na celém světě. Každý stát řeší tento pokles jinak v závislosti na tradicích a zvycích národa. Někde je prostituce tolerována, jinde je tvrdě postihována. Dnešní společnost uvažuje o prostituujících osobách jako o problému, který je třeba odstranit, ale neuvědomuje si, že mnoho prostituujících osob se do této situace dostalo z ekonomických problémů, nebo jsou k této aktivitě nuceny.

Další těžkostí pro odstranění prostituce je poptávka po ní. Společnost se nemůže zbavit prostituce, pakliže ji, byť jen nepatrná část, vyžaduje. Až morální hodnoty společnosti dozrají u všech jejích jednotlivců dostatečně, nebude po prostituci ani poptávky a bez poptávky bude jakákoliv nabídka zbytečná a prostituce tak vymizí.

1. CÍL A METODIKA PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je především souhrn informací o prostituci jako jedné z forem mravnostní trestné činnosti. Ve své práci jsem využívala poznatků nejenom českých, ale i světových odborníků, kteří se tímto tématem zabývají (především publikací Jana Chmelíka a Nilse Johana Ringdala).

Práce je členěna do sedmi kapitol. První z nich nastiňuje historické a současné pojetí mravnostní kriminality jako jednu z forem závažného deliktního jednání. Právní úpravě a velice stručným rozborem jednotlivých trestných činů mravnostní kriminality je věnována druhá kapitola práce. Následující tři kapitoly již pojednávají o prostituci, jako jedné z forem nemravnostního jednání – je zmíněn historický exkurs, diskuze k současným faktorům, právní rámec, klasifikace a další specifické formy prostituce a v neposlední řadě též prevence. Poslední dvě závěrečné kapitoly jsem směřovala již do praktického pojetí. V první řadě nemohu nezmínit regulaci a potírání prostituce ve městě Kaplice kde žiji a v další fázi popisují typ prostituce 21. století, kterým je „počítačové“ zneužívání dětí a mládeže.

2. HISTORICKÝ EXKURS A CHARAKTERISTIKA MRAVNOSTNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI

2.1 POHLED DO HISTORIE

Abychom mohli rozvíjet úvahy nad otázkou, co si představit pod pojmoslovím mravnostní trestnou činností (mravnostní kriminalitou), je dobré se zorientovat v základním historickém vývoji této deliktní činnosti.

Na samotný začátek je třeba říci, že mravnostní jednání je ve všech (právních) kulturách podřizováno obecně legitimním mravním a právním pořádkem, respektive právním normám a obyčejům. „Do určité míry tedy podléhá restrikci, aby tato obtížně kontrolovaná a regulovaná činnost nepůsobila ve společnosti destabilizačně. Sexualita motivuje jednání člověka po celou známou historii lidské civilizace.“¹ Tento argument bych shrnula následovně. Právo nahlíží na morálku jako na samostatný soubor, kdy některé normy právní jsou zároveň odrazem norem morálních, ale je zřejmé, že se jedná o dva relativně nezávislé systémy, které se vzájemně plně nepřekrývají, jelikož existuje mnoho norem, pravidel práva, která nemají ani v nejmenším morální podtext a naopak morální normy, které právo neupravuje a jejich porušení nesankcionuje. Faktem je, že právo vzniklo z potřeby vyspělejší společnosti definovat, platně ustanovit a případně kodifikovat mravní pravidla, na jejichž dodržování v zájmu zachování pořádku, spravedlnosti, řádu nebo i z jiných hledisek, se ta která společnost shodla. Víme, že dodnes se v právu objevují pojmy jako „dobré mravy, veřejný pořádek, v dobré víře, dobrý hospodář“ atd. Navíc, pokud by právo nebylo v souladu s obecně sdílenou morálkou, společnost by jej nepovažovala za spravedlivé. Časem by se prokázala nefunkčnost takového systému norem a bylo by snad nemožné z dlouhodobého hlediska, zajistit akceptování a dodržování výše zmíněných pravidel ze strany jeho adresátů.

Ale zpět k historii. Jak tradují římské tradice, ve starověku byla žena považována za vlastnictví muže. Ten s ní tak mohl podle vůle nakládat. Jakýkoliv útok na ženu byl však považován za útok na vlastnická práva, z čehož lze dovodit postihovatelnost. „Znásilnění ženy, stejně jako její únos nebo cizoložství, bylo trestáno velmi přísnými tresty, většinou tresty hrdelními. Ve středověké Evropě byl muž

---

¹ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 13

potrestán kastrací nebo ztrátou genitálií. Znásilnění nebylo vždy a za všech okolností trestné. Například v období válek, kdy docházelo velmi často k násilnostem na ženách, bylo znásilnění nebo dokonce i zabití ženy, která se stala kořistí vítěze, běžné a beztrestné. Legální forma znásilnění je však známa i ze středověké Evropy jako právo první noci. Bylo zde beztrestné také znásilnění prostitutky. Ke změně trestání za znásilnění došlo až v době Josefa II. vlivem francouzských humanistů, kdy bylo postupně upouštěno od hrdelních a zmrzačujících trestů.²

V Rakousku-Uhersku trestní zákoník, platný i pro země Koruny české, ve čtrnácté hlavě definoval sexuální delikty jako zločiny „O násilném smilstvu, zprznění a jiných těžkých případech smilstva, zprznění a čtyři zločiny smilstva označované jako zločiny proti přirozenosti, zprznění krve, svedení ke smilstvu a kuplířství vzhledem k osobě nevinné.“³ K těmto a dalším deliktům lze dnes najít určitou ekvivalenci. Tak například násilnému smilstvu odpovídá současné znásilnění, ovšem s tím rozdílem, že jednání pachatele muselo vést k souloži mimomanželské. Tehdy tedy bylo vyloučeno znásilnění mezi manželským párem. Zprznění je dnes sblížováno s deliktním skutkem pohlavního zneužívání. Zprznění krve se svým pojítkem blíží k souloži mezi příbuznými, ovšem s tím rozdílem, že za tento delikt nebyla považována soulož mezi sourozenci.

V současnosti jsou mravnostní trestné činy a mravnostní kriminalita jako taková jedny z nejzávažnějších deliktních jednání. Je zajímavé, že počet evidovaných trestných činů mravnostní kriminality byl v bývalé ČSSR zhruba čtyřnásobný, než je tomu dosud. „Tento fakt je však dán jinou kvalifikací některých skutků – před rokem 1989 spadal do této kategorie mravnostních trestných činů trestný čin příživnictví (a tvořil zhruba 2/3 mravnostních trestných činů). Rovněž homosexualita byla klasifikována jako trestný čin a tvořila dalších 10 % mravnostních trestných činů.“⁴ V současné době nejvyšší podíl mravnostní kriminality lze spatřovat v regionu severní Moravy, Prahy a okolí, severních a západních Čech. Mravnostní delikvence je nejvíce rozšířena v centrech těchto oblastí (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Karlovy Vary aj.), které přispívají k zajištění větší anonymity a autonomie pachatele. Nejvyšší počet deliktů znásilnění, pohlavního zneužívání a kuplířství je evidován zejména v příhraničních oblastech.

---

² CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 14

³ Tamtéž.

⁴ KOVÁŘ, P. a kol. Sexuální agrese : znásilnění z pohledu medicíny a práva. Praha : Maxdorf, 2008., s. 44

2.2 CHARAKTERISTIKA MRAVNOSTNÍ KRIMINALITY

Antonymem k pojmu mravnostní kriminality je institut dodržování morálky a morálka samotná. Chmelík⁵ definuje morálku jako „historicky a kulturně podmíněný soubor hodnotících soudů, zvyků, názorů, ideálů a pravidel, jimiž se lidé řídí ve svém jednání. Dodržování morálky je kontrolováno a hodnoceno zejména veřejností a podléhá sociálnímu tlaku. Dodržování morálky je hodnoceno i samotným člověkem, kdy její porušování podléhá vnitřní sankci ve formě studu, viny, nevole, rozmrzelosti.“ Za klíčový se mi jeví argument, že dodržování morálky je kontrolováno veřejností a podléhá sociálnímu nátlaku. Dále bych připomněla, že morálka je sankciována samotnou veřejností, nikoliv právními normami, alespoň tedy nikoliv v evropském kontinentálním systému. Ve vztahu k morálce se utváří sociální identita každého z nás vůči občanské společnosti.

Pokud jde o mravnostní kriminalitu, tak tu autor⁶ chápe jako „skupinu trestných činů, jejichž typickým obsahem je protiprávní zasahování do sféry svobodného rozhodování o pohlavním styku, mravního a tělesného vývoje.“ S termínem mravnostní kriminality je spojováno sousloví tzv. mravnostní (nebo sexuální) trestné činnosti. Tento pojem bych označila za plnohodnotné synonymum, i když Chmelík⁷ dodává, že „rozdíl mezi mravnostní kriminalitou a mravnostní trestnou činností spočívá v širší označení základního jevu. Pojem mravnostní kriminalita vymezuje širší okruh jednání, která nemusí vždy naplňovat znaky konkrétního mravnostního trestního činu.“ Z uvedeného tedy vyplývá, že mravnostní kriminalita je širšího pojmu, než-li mravnostní trestná činnost. Z mého pohledu bych mravnostní kriminalitu vymezila jako souhrn trestných činů, které jsou upraveny především skutkovými podstatami v trestním zákoníku, a to hlavně v druhé a třetí a rovněž ve čtvrté zvláštní části trestného zákoníku. Jedná se vesměs o delikt ní činnost sexuálního charakteru, případně delikt ní činnost se sexuálními aktivitami přímo související.

V této souvislosti se opět dostávám k morálce obyvatel, jelikož s tímto souvisí rozsah mravnostní kriminality. Domnívám se, že musí jít o morálku tzv. platného charakteru⁸ (tj. nikoliv i historickou nebo budoucí, ale přítomnou). Platná morální

---

⁵ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 15

⁶ Tamtéž, s. 15 a 16

⁷ Tamtéž, s. 16

⁸ Například, zda-li využívání služeb prostitutek patří k veřejností tolerovanému chování, zda je tolerováno sexuální násilí v rodině, zda jsou odsuzováni společností spíše pachatelé nebo oběti sexuálního násilí, zda je tolerována pornografie, a pokud ano, jaká je typologie pachatele aj.

úroveň společnosti pak prostřednictvím veřejného trestního práva určuje, jaké jednání (jeho intenzita, obsah a provedení) je již v rozporu se společenskými normami a bude považováno a posléze označeno za trestný čin a proti jeho pachateli bude použito státního „trestního aparátu.“ Z mého pohledu je vcelku i smutné, že hojná část porušení mravních norem ani nedisponuje charakterem trestné činnosti a dokonce i k některým trestným činům mravnostní kriminality část veřejnosti přistupuje zcela jinak než k ostatním součástem kriminality obecné.

Provádíme-li nějaký výzkum, je zcela na místě poohlédnout se po příčinách. Proč se mravnostní (sexuální) činnost vyskytuje v podmínkách našeho parlamentního státu? V první chvíli nás může napadnout například neexistující nebo selhávající kontrola, nedostatečná pravidla a s tím spojeny nedostatečné (chybějící) právní normy. Moderním fenoménem je pak organizovaná kriminalita⁹ a korupce ve státní správě a justici. Většina občanů nemá ani zájem proti těmto osobám zasáhnout a například svědčit o konkrétních událostech. Často takovou trestnou činnost neohlašují ani přímé oběti, jelikož by se poté cítily mj. vystrnaděny na okraji společnosti.

Domnívám se, že většina veřejnosti si myslí, že pod nálepkou pachatele klasických sexuálních činů se skrývá osoba s patologickými/deviantními sklony. Opak je však pravdou, „většina pachatelů mravnostní trestné činnosti jsou osoby nedevariantní, přičemž nutno zmínit, že právně a kriminologicky významnými parafiliiemi jsou například pedofilie, sadismus, patologická sexuální agresivita a exhibicionismus.“¹⁰

Zcela klíčovou se mi jeví pomoc prostřednictvím různých poradenských center. „Nenahraditelná a stále se zlepšující péče dobrovolných, ale i státních organizací o oběti sexuálního násilí zvyšuje možnosti a dosažitelnost pomoci pro další oběti, motivuje je vyhledávat odbornou pomoc a současně tak snad sníží latenci sexuálního násilí. Také zvýšení represivních postupů proti výraznému sexuálnímu násilí páchanému na ženách v závislosti a proti agresivní pedofilii, zakotvené v trestní legislativě, by bylo účinným nástrojem v omezení závažných mravnostních deliktů.“¹¹ Krátce řečeno, čím větší zájem má společnost o pomoc obětem sexuálního násilí, tím větší zájem mají oběti tuto

---

⁹ Tam, kde jsou mravnostní delikty propojeny s organizovaným zločinem (výroba a distribuce drog, obchodování s lidmi, sexuální vykořisťování apod.) se občané ještě více bojí o těchto jevech hovořit, natož takovou trestnou činnost hlásit orgánům činným v trestním řízení.

¹⁰ KUČHTA, J., VÁLKOVÁ, H. a kol. Základy kriminologie a trestní politiky. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2005., s. 407

¹¹ MAREŠOVÁ, A. In CEJP, M., MAREŠOVÁ, A. a kol. Variantní scénáře vybraných druhů kriminality. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2008., s. 37

trestnou činnost hlásit. I aktivní zapojení rozhlasových a televizních médií může pomoci při potírání mravnostní delikvence.

2.3 KLASIFIKACE MRAVNOSTNÍ KRIMINALITY

Členění mravnostní kriminality je různorodé. Například podle předmětu ochrany se dělí, respektive trestné činy (delikty) na:

- a) trestněprávní delikty, které zasahují do sféry svobody v pohlavních vztazích (např. znásilnění - § 185, pohlavní zneužití - § 187, sexuální nátlak - § 186),
- b) trestněprávní delikty, které ohrožují mravní vývoj mládeže (např. soulož mezi příbuznými - § 188, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí - § 190, šíření pornografie - § 191, zneužití dítěte k výrobě pornografie - § 193),
- c) trestněprávní delikty, které zasahují do dobrých mravů rodiny a dětí (např. bigamie - § 194, zanedbání povinné výživy - § 196, ohrožování výchovy dítěte - § 201).

Dalším rozlišovacím kritériem je způsob spáchání. Dotčené kritérium v sobě zahrnuje mj. i tři další podkritéria, a to vypělost pachatele, předmět útoku a příčinný vztah mezi pachatelem a obětí. Podle toho hovoříme o následujících způsobech páchaní mravnostní trestné činnosti:

- a) „mravnostní trestné činy páchané mezi dospělými – pachatel i oběti jsou osoby dospělé (tj. starší 18-ti let), obvyklým znakem je značný podíl násilí, ať již ve formě přímého fyzického či psychického, tak i ve formě pohrůžky, patří sem zejména trestné činy znásilnění, kuplířství, obchodování s lidmi, vydírání, omezování a zbavení osobní svobody,
- b) mravnostní trestné činy páchané mezi mládeží – pachatel i oběti jsou osoby mladší 18-ti let, typickým trestným činem pro tuto kategorii je pohlavní zneužití, u tohoto způsobu páchaní však postrádáme násilí, dalším typickým znakem je obvyklá citová vazba mezi pachatelem a obětí (tzv. první lásky), místa páchaní jsou víceméně příležitostná, v řadě případů náhodných aktů je pro tento způsob páchaní typické velmi obtížně prokazatelná vědomost pachatele, že oběť je mladší 15-ti let,
- c) mravnostní trestné činy páchané na mládeži – obětí je osoba mladší 18-ti let (často však mladší i 15-ti let), tato kategorie nabývá na významu v tom smyslu, že těchto delikventů neustále přibývá a věková hranice se významně

snižuje i pod 15 let¹², jedná se o vysoce nebezpečné trestné činy s negativním dopadem na psychický a fyzický vývoj obětí, časté jsou trvalé následky na zdraví obětí (tělesné poškození, psychické trauma), velmi časté je použití násilí, lsti (získání si oběti dary, pamlsky), dalším znakem tohoto druhu je velmi často i různá forma závislosti oběti na pachateli (učitel x žák, rodič x dítě, opatrovník x osoba jemu svěřená).“¹³

Další, i když strohou klasifikaci nabízí věda kriminologie. V této rovině jde o sexuální kriminalitu a kriminalitu spojenou s prostitucí. Zapletal¹⁴ definuje sexuální kriminalitu jako „ukájení pohlavního pudu formami, které společnost netoleruje. Kriminalizováno je překročení okruhu dovolených sexuálních partnerů nebo dovolených sexuálních jednání.“ O prostituci bude řeč později.

Na závěr ke klasifikaci mravnostní kriminality bych zmínila rysy, které samy o sobě napovídají také o jistém rozčlenění tohoto deliktního jednání. Tak například je typické, že pachatel je obtížně identifikovatelný. Na druhé straně pachatel může být identifikovatelný na první pohled (významný znak – tetování, pach). Oběti jednání chtějí být na jedné straně utajovány (důvody jako hanby, strach z následků, odsouzení společností), na druhé straně chtějí být na sebe upozorněny, aby se jim dostalo zadostiučinění veřejností. Sexuální útok může být náhodný, soustavný na konkrétním místě anebo je výsledkem předem připravovaného a zorganizovaného sexuálního nátlaku.

---

¹² Osoba s věkovou hranicí pod 15 let je osobou nezletilou.

¹³ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 19 a násl.

¹⁴ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. Kriminologie. 3. přeprac. vyd. Praha : ASPI, 2008., s. 310 a 311

3. PRÁVNÍ ÚPRAVA MRAVNOSTNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI A ROZBOR JEDNOTLIVÝCH TRESTNÝCH ČINŮ

3.1 OBECNÁ DISKUZE

Mravnostní trestné činy jsou, jak již bylo mnohokrát konstatováno, zvláště závažným jednáním. „Formální souvislosti právního státu a trestního práva jsou dány především zásadou nullum crimen, nulla poena sine lege (žádný trestný čin bez zákona, žádný trest bez zákona), která je zakotvena v čl. 39 Listiny základních práv a svobod.“¹⁵ Z této zásady lze mj. dovodit, že trestní právo je právem zákonným, tj. že trestně-právní normu může vydat, zrušit nebo změnit pouze legislativní orgán (Parlament), a pokud by tato norma byla v rozporu s ústavním pořádkem, může ji zrušit Ústavní soud. Z této zásady ale vyplývá i to, že trestní právo musí obsahovat jakýsi uzavřený katalog trestných činů a trestů.

I u mravnostních trestných činů musejí být naplněny tzv. skutkové podstaty, tj. objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka činu. Jednání činu musí být společensky škodlivé. Argumentaci lze chápat tak, že naplňuje-li nějaké jednání pouze formální znaky trestného činu, ale není škodlivé pro společnost, není zpravidla trestně sankcionovatelné, respektive neuplatní se postup podle trestných předpisů, nýbrž podle předpisů „nižší trestné povahy“, například podle přestupkového zákona, což mj. souvisí s principem ultima ratio (trestní právo jako krajní prostředek ochrany).

Pachatelem (subjektem) mravnostních trestných činů může být kdokoliv, kdo splňuje podmínku zletilosti (15 let) a přičetnosti. U subjektivní stránky je třeba posoudit míru zavinění pachatele a fakultativně též pohnutku, motiv jednání a cíl, ke kterému pachatelovo jednání směřuje. Jen dodávám, že k odpovědnosti za mravnostní trestné činy je třeba úmyslného zavinění. Objektem deliktu je zájem, který chrání trestní zákoník (například lidská důstojnost, čest, zdraví, svoboda člověka). V poslední řadě je to pak objektivní stránka, která je tvořena jednáním, následkem a příčinnou souvislostí mezi jednáním a následkem.

---

¹⁵ CHMELÍK, J. Rukověť trestního práva hmotného a procesního : učební pomůcka ke studiu trestního práva. Praha : Linde Praha, 2009., s. 13

3.2 TRESTNÍ ZÁKONÍK A MRAVOSTNÍ DELIKTY

3.2.1 Znásilnění

Určitě se shodneme na tom, že trestný čin znásilnění patří mezi nejfrekventovanější delikty tohoto typu vůbec. Trestní zákoník v ustanovení § 185 odst. 1 říká, že „kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán.“ Pohlavním stykem je v tomto případě „jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, ať stejného či odlišného pohlaví.“¹⁶ Lze konstatovat, že se jedná o široký pojem – pohlavní styk při tomto strohém výkladu zahrnuje celou škálu činností (soulož, orální a anální styk, vsouvání prstů nebo jiných předmětů do ženského pohlavního ústrojí a jiné specifické praktiky). Donucení k pohlavnímu styku znamená, že „pachatel svým násilným jednáním překoná opravdový, vážně míněný odpor znásilňované osoby nebo, že ona osoba podlehne jen proto, že nemá jiného východiska. Upustí-li od kladení odporu jen pro zjevnou beznadějnost, z odůvodněného strachu či pro vyčerpání, jde také o donucení. Nejde však o donucení, kde odpor byl pouze předstírán nebo osoba po počátečním odporu dobrovolně svolila k pohlavnímu styku.“¹⁷

Ráda bych uvedla tzv. Schneiderovu klasifikaci znásilnění, která je chápána spíše z kriminologického, než-li z (kodifikačně) trestního hlediska. Tuto typologii uvádí Zapletal, jenž rozlišuje znásilnění podle motivu a cíle činu, kterým nemusí být vždy sexuální ukojení:

- a) „agresivní znásilnění – cílem je oběť tělesně a duševně zranit, sexualita je zde zbraní sloužící k ponížení oběti, motivem je msta za odmítnutí, často je aplikována větší míra násilí, než je k překonání odporu oběti potřeba,
- b) znásilnění jako sexuální sebepotvrzení – pachatel se snaží překonat pocit vlastní nedostatečnosti, dokázat si vlastní maskulinitu, pachatelé si představují, že oběť klade odpor pouze zdánlivě a že si ve skutečnosti přeje být znásilněna,

---

¹⁶ ŠÁMAL, P. In ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník : komentář, II. svazek, § 140 - § 421. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2010., s.1651

¹⁷ JELÍNEK, J. a kol. Trestní právo hmotné : obecná část, zvláštní část. 2. vyd. Praha : Leges, 2010., s. 549

- c) sadistické znásilnění – může vyústit až v sexuální vraždu, jsou v něm sloučeny agresivní a sexuální motivy, pachatel chce uspokojit svůj sexuální pud způsobením bolesti, prostřednictvím bezmocnosti a útrap oběti,
- d) skupinové znásilnění – je páčáno mladistvými a mladými dospělými, motivem je především snaha docílit či udržet si uznání a respekt vrstevníků,
- e) impulzivní znásilnění – pachatel spontánně využívá nabízející se příležitosti,¹⁸ v praxi to představuje celou 1/5 všech znásilnění.

3.2.2 Sexuální nátlak

V ustanovení § 186 odst. 1 se praví, že „kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému chování přiměje jiného zneužívaje jeho bezbrannosti, bude potrestán.“ Pachatelovo jednání tedy nemá v tomto případě za cíl přinutit oběť k pohlavnímu styku (jako je tomu v případě znásilnění), ale jinému chování, která má být prostředkem k jeho sexuálnímu uspokojení. Druhý odstavec¹⁹ dotčeného ustanovení hovoří o tzv. „nekvalifikované skutkové podstatě, která by měla za následek použití vyšší trestní sazby, ale jde o určitou alternativu jednání popsaného v odst. 1, protože postačí, když pachatel jiného k aktivitám dle odst. 1, a navíc ještě k pohlavnímu styku, pouze přiměje.“²⁰

3.2.3 Pohlavní zneužití

Úprava trestného činu pohlavního zneužití poskytuje ochranu dětem mladším 15-ti let před jakýmkoliv útoky na jejich pohlavní nedotknutelnost. Nyní si pokládáme zcela jistě otázku typu „a co děti (mládež) starší 15-ti let?“ Samozřejmě i na ty je pamatováno, a to ve druhém odstavci skutkové podstaty činu sexuálního nátlaku. Pohlavní zneužití je vyjádřeno v ustanovení § 187 odst. 1 trestního zákona v tom smyslu, že „kdo vykoná soulož s dítětem mladším 15-ti let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán.“ Přísnější trest čeká pachatele, který k činu využije

¹⁸ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. Kriminologie. 3. přeprac. vyd. Praha : ASPI, 2008., s. 314 a 315

¹⁹ Bude potrestán pachatel, který přiměje jiného k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje jeho závislosti, jeho bezbrannosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

²⁰ NOVOTNÝ, F. a kol. Trestní zákoník 2010, stav k 1. 4. 2010 : komentář, judikatura, důvodová zpráva. Praha : Eurounion, 2010., s. 341

situace, kdy je nezletilý svěřen jeho doзору a ten využije jeho závislosti. Podobně tomu je, i pokud jde o zneužití svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti (vlivu).

3.2.4 Soulož mezi příbuznými

Tolerance k incestním vztahům je ve společnosti velmi nízká. Tento postoj odvisí především od zkušenosti, dle které je incestní styk něco nepřírozeného a případné potomstvo vzešlé z takového vztahu, bude s velkou pravděpodobností postiženo degenerativními poruchami (různý stupeň mentální retardace nebo jiné postižení). Litera zákona říká v ustanovení § 188, že „kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem, bude potrestán.“ Objektem tohoto deliktu je tedy morální zásada, která takové jednání mezi blízkými příbuznými²¹ netoleruje a to také vzhledem k zájmu o zachování zdravého potomstva bez patologických a deviantních vlivů.

3.2.5 Kuplířství, Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Jelikož trestné činy kuplířství a prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (§ 189 a § 190) plně korespondují se skutkem prostituce, bude o nich pojednáno v samostatné kapitole, která se věnuje tomuto závažnému deliktnímu jednání.

3.2.6 Pornografie a její trestněprávní aspekty

Nejprve je nezbytné si osvětlit, co je to vůbec pornografické dílo. Jelínek²² konstatuje, že je to takové dílo, „jehož jediným účelem je vyvolat (zvyšovat) sexuální vzrušení, přičemž samotné zobrazení nahého lidského těla (k reklamním účelům, při koupání, jako modelu v ateliéru apod.) není pornografie. O pornografickém charakteru bude rozhodovat obsah celého díla, tedy objektivní celková tendence, nikoliv výseč, kapitola, úryvek, tedy část celku.“

Právní úprava onoho trestného činu zahrnuje celkem dvě základní skutkové podstaty. Právnem zakázaného chování se dopustí ten, kdo vyrobí, doveze, vyveze,

---

²¹ Sourozenci jsou brat a sestra, kteří mají společného alespoň jednoho z rodičů. Vztah příbuzenství v pokolení přímém existuje mezi předky a potomky a nespádají sem adoptivní (nepokrevní) příbuzní. Rozlišení stupně příbuzenství podle počtu zrození zde nehraje žádný vliv.

²² JELÍNEK, J. a kol. Trestní právo hmotné : obecná část, zvláštní část. 2. vyd. Praha : Leges, 2010., s. 561

proveze, nabídne, činí veřejně přístupných, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří pornografické dílo, v němž se projevuje násilí či neúcta k člověku nebo které popisuje, zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem. Druhá skutková podstata záleží v jednání, kdy někdo nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti nebo na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje pornografické dílo (§ 191). Trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií (§ 192) je provedením rámcového rozhodnutí Rady Evropské unie č. 2004/68/JHA o boji proti sexuálnímu zneužívání dětí a dětské pornografii. Objektem tohoto deliktu je zájem na zdravém mravním vývoji dítěte a zejména jeho ochrana před zneužíváním k výrobě pornografických děl. Nakonec je to ještě ustanovení § 193, které pojednává o trestném činu zneužití dítěte k výrobě pornografie.

3.2.7 Ohrožování výchovy dítěte

Svádění k nemravnému (zahálčivému) životu má širší obsah než jeho umožnění, jelikož jde o přímou výzvu. V praxi jde tedy o návod k takovému jednání, které může i při pasivním chování ohrožené osoby vyvolat zájmy a návyky, které zpravidla vedou k nemravnému životu. O umožnění vést takovýto život půjde, jestliže se dítěti vytvoří podmínky pro vznik nežádoucích návyků, pohnutek a sklonů (ponechání dítěte výchově „ulice“, dlouhodobé záškoláctví, podpora k alkoholu a jiným návykovým látkám apod.). Ustanovení § 201 odst. 1 trestního kodexu hovoří konkrétně o osobě, která „ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte,“ taková to osoba bude následně potrestána.

3.2.8 Obchodování s lidmi

Ustanovení § 168 reaguje na opatření Evropské unie v oblasti boje proti obchodování s lidmi a proti trestné činnosti páchané na dětech. Objektem tohoto deliktu je osobní svoboda ve smyslu svobody pohybu a svobody rozhodování. Obchod s lidmi je „jevem, kterým je porušována vůle a právo na sebeurčení obchodované osoby, a kterým je poškozována její lidská důstojnost. Zpravidla má podobu vykořisťování lidí v podmínkách nucených či otrockých prací.“²³

---

²³ AUTORSKÝ KOLEKTIV. Zpráva expertní skupiny o obchodování s lidmi, část I. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2005., s. 23.

4. PROSTITUCE JAKO JEDNA Z FOREM NEMRAVNOSTNÍHO JEDNÁNÍ

4.1 HISTORICKÝ EXKURS

Dějiny prostituce tvoří nesmírně obsáhlou kapitolu zajímavých a faktických informací, ze kterých se pokusím ucelit klíčová fakta a milníky.

V období starověku se setkáváme s prostitucí náboženskou, pohostinnou, občanskou a zákonem povolenou.²⁴ V žádné zemi nehrála prostituce větší roli než ve starověkém Řecku. Prostituce²⁵ zasahovala do všech oblastí života. Především v Athénách a Korintu se prostitutky řadily do tří skupin. První skupinu tvořily tzv. dikteriady, což byly obyvatelky nevěstinců, v očích ostatních obyvatel však prosté, hloupé, nesvobodné otrokyně, které byly veřejně ponižovány a uráženy.²⁶ Další kategorii prostitutek byly tzv. auletridy, děvy ve společnosti velmi oblíbené pro svůj zpěv, tanec či umění hrát na různé hudební nástroje. Neplatily pro ně přísné podmínky a zákazy jako u dikteriad. Poslední a takřka nejsvobodnější skupinou prostitutek byly hétery, které vesměs zaujímaly roli společnic jednoho muže. „Ve starém Řecku existovali i muži-prostituti, tzv. hetairekosové, jednalo se převážně o nesvobodné otroky. Další zemí, kde prostituce hrála nesmírnou roli, byla Itálie (oblast Říma), zde byly prostitutky vnímány jako vlivné, vysoce postavené ženy. Římská prostituce byla spíše nenápadná, diskretní a to z důvodu cenzury dozírající nad mravy, která ukládala prostitutkám společenská a právní omezení.“²⁷

Vlivem pronikání křesťanství do světského života středověká prostituce byla již zatracována a odsuzována. Chmelík²⁸ doslova uvádí, že „křesťanství vyzývalo k cudnosti, odříkání a pohlavní zdrženlivosti. Asketové hlásali dokonce zatracení žen a nazývali je nádobami hřichu.“ Na druhou stranu je ale třeba podotknout, že to byla církev, která pobírala nemalé příspěvky z pronajímaných nevěstinců a „veřejných domů“, z čehož vyplynulo brzké smíření se s prostitucí. Vznikaly ženské domy (harémy), které navštěvovali především měšťané, řemeslníci, ba i duchovní. Dále byly budovány tzv. zábavné domy, kde prostitutky poskytovaly své služby zejména vojákům,

²⁴ ROŽÁNEK, O. Pud pohlavní a prostituce. 1. vyd. Praha : Hejda a Tuček, 1903., s. 1

²⁵ V období starověku tzv. Venušina služba.

²⁶ RINGDAL, J. N. Nejtěžší povolání světa : kapitoly z dějin prostituce. Brno : Doplněk, 2000., s. 62 a 63

²⁷ Tamtéž, s. 64 a 65, 86 a 87

²⁸ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 57

měšťanům a movitým lidem. Avšak největší poptávce po prostitutkách se dostávalo ze stran duchovních a vojáků. Domnívám se, že je to vsutku logické – duchovní nesměli uzavírat manželství, a tak potřebovali ukojit svoje pudy, vojáci v kasárnách odloučení od běžného života, tak to hovoří samo o sobě. „Zásadní roli hrála prostituce ve Francii, a to až do počátku 11. století. Nevěstince zde byly na každém kroku, hlavními zákazníky byli studenti, tito také prostituci obhajovali a bojovali proti jejímu zatracování. Stávalo se dokonce, že nevěstinec a vysoká škola spolu sídlily v jednom domě.“²⁹ „Proti prostituci v tomto období svérázným způsobem bojoval Ludvík IX., a to převážně pro svoji zbožnost. Nechal vybudovat domy, které poskytovaly nevěstkám azyl, živobytí a rentu. Jeho opatření však nebylo vyslyšeno, proto se rozhodl pohrozit prostitutkám případným vyhoštěním z města a zabavením majetku. Ovšem i tohle opatření nevěstkám nezabránilo v prostituci. Trvalo celé jedno století, než radní přišli s opatřením, které prostituci donutilo přemístit se do určitých ulic. Prostitutky nosily zřetelně označený oděv a jednou týdně všechny nevěstky prohlédl lékař. Veškerá tato omezení vedla pouze ke vzniku tajné prostituce, mnohem závažnější formě prostituce.“³⁰ Nelze opomenout ani země jako Anglie, Rusko, Německo a Česko, kde byl zaznamenán vývoj prostituce.

V novověkých dějinách byla nejvyhledávanějším centrem prostituce bezesporu Francie (v 18. století) a její Paříž. „V souvislosti s tím bylo zavedeno obligatorní zapisování prostitutek a jejich pravidelné lékařské prohlídky. Z této doby jsou známé případy dětské prostituce, které patřily mezi vysoce frekventovanou trestnou činnost. Přesto více než znepokojujícím faktem je, že nejčastějšími klienty dětí, zneužívaných ve veřejných domech byli důstojníci, úředníci a lékaři.“³¹ „V Itálii byla prostituce oficiálně zakázána, to ovšem neměnilo nic na faktu, že se provozovala tajně, následkem byl vznik prostituce rodinné, kdy otec (manžel) hledal potencionální zákazníky na ulici, kterým nabízel služby své manželky (dcery). To vyústilo až do situace, kdy například bratr nabízel své sourozence jako prostituující osoby a to samozřejmě se souhlasem rodičů, kteří se velmi často těchto nekalých situací zúčastňovali minimálně jako dozor.“³² V Rusku byla prostituce poskytována především cikánkami, zejména z důvodů úniku od nevolnických prací. „Situace v Anglii byla podobná jako v Itálii, prostituce zde byla zakázána a provozována potají. To vedlo k neskutečnému nárůstu prostituce mladých

---

²⁹ ROŽÁNEK, O. Pud pohlavní a prostituce. 1. vyd. Praha : Hejda a Tuček, 1903., s. 40 a 41

³⁰ Tamtéž, s. 41 a 42

³¹ Tamtéž, s. 77

³² Tamtéž, s. 80 až 82

žen, mužů a také dětí. Nezájem a nejspíše i určitá ignorace problematiky prostituce vedla k masivnímu rozšíření pohlavních nemocí, to vedlo k vládnímu opatření, které dávalo prostitutkám povinnost pravidelných lékařských prohlídek. Pokud se k lékařskému vyšetření prostitutka nedostavila, byla předvolána před soud, kde ji hrozil trest vězení na dobu až tří měsíců či nucené práce.³³ Pokud jde o českou zemi, zde se „proti prostituci bojovalo razantním způsobem – prostitutky byly z nevěstinců vykazovány a tyto byly následně bourány. V dobách husitských se trestalo cizoložství, nemravnosti a smilstvo. To ovšem jako v ostatních zemích nemělo příliš zdárný účinek. Vzniklo nařízení, které upravovalo viditelné značení nevěstek a znovuzavedení mravního úřadu. Ovšem i možná nákaza syfilisem, třicetiletá válka a morová epidemie nezabránila prostituci v jejím rozvoji. Prostituce byla tolerována a víceméně přehlížena. Nejčastějším důvodem k provozování prostituce byla chudoba.“³⁴

Nedozírné následky měla prostituce ve válečných konfliktech. Například v období občanských válek v Africe to jsou děti, které jsou sexuálně vykořisťovány a násilně zneužívány. Zpráva „Vliv ozbrojených konfliktů na děti“³⁵ uvádí, že sexuální násilí je používáno jako válečná zbraň a zkoumá roli dětských obětí donucených k prostituci nebo jiným způsobem sexuálně zneužívaných. „Zcela zjevně existuje vztah mezi válkou a prostitučním turismem. Vietnam, Srí Lanka, Kambodža, Somálsko a také válka v Perském zálivu svou specifickou strukturou poptávky podstatně podporovaly, ne-li dokonce zvyšovaly prostituci, popřípadě dětskou prostituci. Vzájemný vztah mezi válečným a poválečným stavem a praktikami komerčního sexuálního zneužívání dokumentuje i obchodování se ženami a dívkami za účelem prostituce v poválečné Bosně a Hercegovině.“³⁶ Hovoříme-li o válkách obecně, tak je třeba zmínit tzv. pojízdné polní puffy, ve kterých prostitutky poskytovaly své služby především vojákům. Na druhé straně to ovšem neslo značné riziko nákazy pohlavní chorobou nebo vyzrazení vojenského tajemství. V období obou světových válek se prostitutky ukázaly jako dobré špionky (volavky). V nacistickém Německu byly prostitutky a pasáci posíláni na smrt do koncentračních táborů.

---

³³ ROŽÁNEK, O. *Pud pohlavní a prostituce*. 1. vyd. Praha : Hejda a Tuček, 1903., s. 84 a násl.

³⁴ CHMELÍK, J. a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 60

³⁵ *Impact Of Armed Conflict on Children* (1996).

³⁶ MILFAIT, R. *Komerční sexualizované násilí na dětech (prostituce, pornografie, obchod)*. 1. vyd. Praha : Portál, 2008., s. 33 a 34

4.2 CHARAKTERISTIKA PROSTITUCE A SOUČASNÝ STAV

Předem bych zdůraznila skutečnost, že obsah pojmu prostituce se dějinnými milníky postupně měnil. Samotný výraz pochází z latinského slova „prostituere“, což znamená „nabízet se, veřejně vystavovat.“ Prostituce je „jedním z nejstarších sociálních jevů porušující normy sexuálního chování.“³⁷ Urban a Dubský³⁸ konstatují, že prostituce je „specifický druh podnikání (obchodu), jehož prostředkem je poskytování sexuálních služeb za úplatu. Jedná se o jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby. Nemusí jít pouze o klasickou soulož, čili koitus, ale o dotýkání se těla jakékoliv části těla jiného, sebeukájení, pokud jsou prováděny za úplatu. Úplata nemusí mít pouze finanční podobu, ale může mít i jinou formu, např. získání určité výhody, poskytnutí protislužby, protekce.“ Z uvedeného tvrzení vyplývá onen klíčový pojmový znak prostituce, kterým je úplata, ať již peněžní, hmotná či jiného ekvivalentu (například určitá výhoda – protekce). Kdyby zde úplata totiž nebyla, nejednalo by se o prostituci. Dalším znakem je bezprostřední (přímý) kontakt s jinou osobou a chování prostitutky, které má pro klienta sexuální význam a směřuje k uspokojení jeho potřeb. Je třeba dodat, zejména v dnešní době, že prostituce není jen poskytování sexuálních služeb pohlaví opačného, nýbrž i poskytování služeb pohlaví stejnému.

Trávníčková³⁹ konstatuje, že „lze obecně prostituci vymezit jako poskytování pohlavního styku, respektive sexuálních služeb za úplatu.“ Tato definice je velmi strohá, ale za to vystihuje primární podstatu celého pojmu. Za to Chmelík⁴⁰ hovoří o prostituci jako o „nejstarším řemeslu světa. Těžko zjistíme, kdo své tělo první nabídl k rozkoši výměnou za odměnu, ale etologové zjistili, že prostituci podobné chování se dá vystopovat už u některých primátů. Opice přecházející s chutným soustem před nenažraným samcem nastaví své genitálie, a zatímco si opičák užívá, samice v klidu dojí svačinu. Velmi specifickým odvětvím tohoto řemesla je i tzv. chrámová či posvátná prostituce.“

I když má člověk eticky zakódovaný monogamní svazek, často tíhne k promiskuitě a vyhledávání neosobního pohlavního styku. Ve společnosti stále převládá názor, že existuje vyšší sexuální aktivita mužů a pasivní povolnost žen, což se

---

³⁷ DUBSKÝ, J., URBAN, L. Sociální deviace. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008., s. 130.

³⁸ Tamtéž, s. 131.

³⁹ TRÁVNÍČKOVÁ, I. Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995., s. 50

⁴⁰ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 55

stalo obchodním artiklem, kterým prostituce bezesporu je. Většinu prostituujících osob tvoří právě ženy a většinu klientely naopak muži. Ženám přináší rychlý a snadný výdělek a pro muže je jakousi oázou svobody, kde mohou bez trvalých závazků uspokojovat své sexuální potřeby.⁴¹ Je však nutné si uvědomit, že takovýto obchod může mít i spoustu negativních důsledků, jako je například rozvrat doposud fungujícího manželství a rodinných vztahů, ohrožování veřejné morálky, ale i přenos pohlavních nemocí, z nichž nejzávažnější je v současnosti HIV. Navíc prostitutky často končí na okraji společnosti jako bytosti psychicky a fyzicky zcela na dně.

Prostituce je závažným společenským problémem a patří do oblasti sociální patologie. Prostituce je považována za druh deviantního chování, se kterým může souviset i řada trestných činů. V současnosti je znatelná především tzv. bytová a barová prostituce (nelze opomenout porevoluční pouliční prostituci). Podstatou dnešní prostituce je především dosažení zisku. Velké množství žen a dívek vykonává prostituci dobrovolně, často jen z důvodu rychlého a efektivního výdělku. Nutno poznamenat, že vzrůstá i počet nedobrovolně prostituujících žen i mužů, což souvisí s nelegální činností (obchodování s lidmi, kuplířství apod.).

Velmi frekventovaná je v současnosti i prostituce silniční, ve které prostitutky mají své pravidelné stanoviště na vyhlášených silničních tazích, kde se jejich zákazníci stávají především zahraniční sexturisté. Tato forma prostituce patří mezi velmi nebezpečnou, je nejen spojená se zvýšenou kriminální činností, ale také s větší pravděpodobností nakažení se pohlavní chorobou. Na území České republiky silniční prostituci vykonávají především Romky, z ostatních států je u nás velmi početné zastoupení prostitutek ze Slovenska, Ukrajiny, Ruska, Bulharska apod.⁴²

Jsem přesvědčena, že z charakteristiky pojmu prostituce se v dnešní době vykořisťuje pojem dětské prostituce. Děti jsou donucovány nebo najímány čím dál častěji k prostituci nebo k účasti na pornografických dílech nebo je na nich prováděna sexuální praktika. „Formy násilí, které představují komerční sexuální vykořisťování dětí, jsou zejména dětská sexuální turistika, dětská prostituce a pornografie, obchodování s dětmi pro sexuální využití, prodej dětí k adopci, dětské vynucené sňatky, prodej dětí k nucené práci.“⁴³ V roce 1996 se ve Stockholmu konal první světový

---

⁴¹ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 55

⁴² Tamtéž, s. 60 a 61

⁴³ BLATNÍKOVÁ, Š. Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009., s. 20

kongres proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí, na kterém byla přijata definice.⁴⁴ O specifických formách dětské prostituce pojednám později.

4.3 PRÁVNÍ RÁMEC PROSTITUCE V ČESKÉ REPUBLICE

Je vskutku velmi zajímavé, že dosud platnou právní úpravu, která byla přijata k regulaci prostituce, je staříčkový zákon č. 241/1922 Sb., ve znění zákona č. 158/1949 Sb. a zákona č. 88/1950 Sb., o potírání pohlavních nemocí⁴⁵, v platném znění. Předpis v prvorepublikovém Národním shromáždění prosadila poslankyně Alice Masaryková. „Zákon o potírání pohlavních nemocí ukončil období reglementace a zakotvil aboliční koncepci postihu dobrovolných jevů prostituce, přičemž přestal stíhat prostituci samotnou. Byl vypracován určitý systém zdravotnických a policejních opatření doplněných nuceným lékařským vyšetřením a léčením.“⁴⁶

Do dnešní doby se dochovalo jen „torzo“ tohoto zákona, a to v podobě ustanovení § 14 až § 16. Jeho dosud platné znění se omezuje pouze na zákaz zřizování a udržování nevěstinců a na povinnost státní správy zřizovat ústavy, v nichž se „řemeslným prostitutkám“ zajistí dočasný útulek a příležitosti k nápravě. Ustanovení § 16 hovoří o tzv. dozoru nad zpustlou mládeží, doslova praví, že „osobám do 18-ti let vedoucím život pohlavně nemravný, věnována budiž orgány veřejné správy nejbdělejší péče, a kde toho třeba, budou též učiněna vhodná opatření k jejich nápravě.“

Prostituce je provozována zpravidla na území obce. V této souvislosti je třeba zmínit ustanovení § 10 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, které opravňuje obci regulovat obecně závaznou vyhláškou záležitosti mj. ve věcech zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Obec může právním předpisem stanovit činnosti, které by mohly v její samostatné působnosti narušit veřejný pořádek nebo dobré mravy, tyto činnosti pak může omezit nebo zakázat. Obec je nadána i dalšími pravomocemi v této oblasti, tyto jsou taxativně vyjmenovány právě ustanovením § 10 obecního zřízení. Porušení obecně závazné vyhlášky, která stanoví

---

⁴⁴ Definice zní: použití dítěte pro sexuální účely výměnou za peníze nebo odměnu v naturáliích mezi dítětem a zákazníkem, dítětem a prostředníkem nebo dítětem a agentem nebo jinými osobami, které vydělávají na obchodu s dětmi pro tyto účely.

⁴⁵ Zákon nebyl nikdy generálně derogován. Pouze část jeho ustanovení byla dotčena novelizací zákonem č. 158/1949 Sb. a zákonem č. 88/1950 Sb.

⁴⁶ ČERMÁK, M. Povolání děvka. 1. vyd. Praha : Rozmluvy, 1992., s. 56

omezení nebo zákazy, může být kvalifikováno jako přešupek⁴⁷ podle dikce § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přešupcích, v platném znění. Za přešupek se ukládá pokuta až do výše 30 000 Kč.

V závažných případech může být provozováním prostituce na místě veřejnosti přístupném (nebo i veřejně) naplněna skutková podstata některého z trestných činů, které byly již dříve zmíněny nebo teprve budou. „Dále je možné postihovat i takové činy, které s prostitucí souvisí (obchodování s lidmi, kuplířství, šíření pornografie). Do této kategorie negativních jevů souvisejících s prostitucí lze zařadit i sexuální jednání, která mohou ohrozit mravní výchovu mládeže.“⁴⁸

---

⁴⁷ Přešupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti.

⁴⁸ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 68

5. FORMY PROSTITUCE

5.1 TRADIČNÍ TYPOLOGIE

Pětičlenná typologie vychází ze Zprávy ministerstva vnitra k rozporu problémů souvisejících s prostitucí, schválenou vládou ČR v r. 1999:

- a) **privátní prostituce** – v praxi jsou to prostitutky-jednotlivkyně (a v terénu tedy sokyně respektive konkurentky) s vlastní, ač malou a relativně stálou klientelou, prostituce je realizována ženami, které jsou schopny klienta i reprezentovat při jeho společenských povinnostech, na veřejnosti apod., prostituci poskytují v soukromých, luxusně zařízených domech nebo příbytcích, klienti jsou zpravidla vysoce solventní,
- b) **hotelová prostituce** – takřka je podobná předchozí, ovšem s tím rozdílem, že klientela není stabilní a společná úroveň prostitutek se odvíjí od kategorie hotelů a klientů, prostitutky jsou vzdělané a dobře vystupují, klientelou jsou především cizinci, ve většině případů mají úzkou vazbu na hotelový personál a také na jejich činnosti bývají komerčně zainteresováni taxikáři, své služby inzerují i v zahraničním tisku, k této skupině lze přiřadit i různé dívky z podniků a diskoték, které si prostitucí příležitostně přivydělávají,
- c) **bytová prostituce** – v posledních letech se rozšířil počet žen, které provozují prostituci jednoduše ve vlastních bytech, často za spoluúčasti svých manželů (druhů), vzácné jsou situace, kdy žena provozuje prostituci za zády manžela (druha, nebo dokonce i rodiny) v jeho nepřítomnosti, škála poskytovaných služeb je široká, stejně jako klientela (sousedé, stálí zákazníci, klientela přes reklamu v novinách/internetu), v praxi nutno poukázat na to, že jakýkoliv početní nebo jiný statistický přehled o této formě prostituce neexistuje, což je smutné, jelikož se domnívám, že dotčená forma prostituce s sebou přináší rizika kriminální, zdravotní i sociální povahy,
- d) **barová prostituce** – nedílnou formou prostituce je ta, která se provozuje v různých erotických podnicích, červených salonech a sex barech, zaměstnankyně těchto zařízení jsou povědomě i cizinky, které se na území České republiky zdržují nelegálně, „tento druh prostituce také bývá spojen s obchodem se ženami, násilím, vydíráním a mravnostní trestnou činností, zejména s trestným činem znásilnění, ke kterému dochází v počátečních

fázích prostituování žen, které byly k prostituci zláhány podvodným způsobem, dalším faktorem ovlivňujícím nebo souvisejícími s tímto druhem prostituce je organizovaná zločinnost,⁴⁹

- e) **pouliční a silniční prostituce (tzv. šlapací)** – tato vrstva je nejproblémovější, prostitutky (především mladé ženy a dívky mladší 15-ti let) „pracují“ v restauracích a provozovnách nižší cenové skupiny nebo přímo v terénu (chodníky, silnice, krajnice, hraniční přechody aj.), ženy jsou nevzdělané, mentálně zaostalé a sociálně nevyspělé, mnohdy s kriminální minulostí, je třeba dodat, že prostitutky této třídy jsou obvykle závislé na drogách, což s sebou nese vysoké riziko pohlavních chorob a trestné činnosti, „protože se pohybují v antisociální subkultuře, podílejí se ve zvýšené míře na páchání majetkové a násilné trestné činnosti, častěji než ostatní kategorie prostituujících osob se stávají oběťmi mravnostní a násilné kriminality, včetně obchodování se ženami, téměř vždy jsou v područí kuplířů, přitom jejich možnosti vymanit se z něj jsou mimořádně obtížné.“⁵⁰

5.2 SPECIFICKÉ FORMY PROSTITUCE

Specifickou prostitucí je **homosexuální**. Tato je poskytována převážně mladými muži, respektive chlapci ve věku kolem osmnáctého roku. Co je ale na tomto typu zajímavé, je to, že tato prostituce nemusí být poskytována muži s heterosexuálním zaměřením. Je tomu tak proto, že tato forma prostituce má mezi mladými muži výrazně komerční aspekt.

V trestním právu platí pravidlo, že za trestné činy náleží vyšší trestní sazba v případě, že je osoba spáchá jako člen organizované skupiny. Tak tomu bude i v případě **organizované prostituce**. Kolektiv kriminologické učebnice⁵¹ definuje organizovanou kriminalitu jako „soustavnou a plánovitou trestnou činnost páchanou hierarchicky strukturovanou skupinou osob, mezi nimiž existuje dělba činnosti. Jejím primárním cílem je dosažení vysokého zisku.“ Z definice jsou patrné pojmové rysy, které již byly zmíněny dříve (opakovanost trestné činnosti, organizační soustava skupiny, vztahy nadřízenosti a podřízenosti) ovšem s tím rozdílem, že uvedený autor

---

⁴⁹ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 64

⁵⁰ TRÁVNÍČKOVÁ, I. Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995., s. 50

⁵¹ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. Kriminologie. 3. přeprac. vyd. Praha : ASPI, 2008., s. 395

neopomenul primární cíl této činnosti, kterou je vysoký zisk. Nemusí jít ovšem jen o zisk v majetkovém slova smyslu, svoje ovoce dokáže přinést i vznikání dalších vazeb zločinecké organizace, napojení členů organizace na představitele státního aparátu a v neposlední řadě paralyzace obyvatelstva.

I v případě prostituce lze spatřovat formální znaky charakteristické pro organizovanou skupinu. Organizovaná skupina zabývající se kuplířstvím má členy jako je například tipař, který ženy jako potencionální prostitutky vyhledává, náborář, který vytypované dívky kontaktuje, pasák nebo kuplíř, který osobu nutí k prostituci a vybírá zisk, ale také hlídač aut, který hlídá auto zákazníka, kterému je mezitím služba poskytována a další lidé. Při organizované prostituci zůstává dívka na jednom místě pouze krátkou dobu, protože pak již ztrácí na atraktivnosti. Podle Chmelíkovy⁵² argumentace se však „organizovaná prostituce jako forma organizovaného zločinu vyskytuje jen výjimečně, zpravidla ve spojitosti s jinou závažnou trestnou činností jako je například obchod s lidmi.“

Vedle dospělých prostitutek pracuje v tomto oboru velké procento dětí a mladistvých. **Dětská prostituce** je považována za nejnebezpečnější druh prostituce a je hrubým porušením Úmluvy o právech dítěte a dalších mezinárodních rezolucí, které bezprostředně chrání děti a mládež. „I když v právním řádu České republiky neexistuje speciální ustanovení, které by řešilo dětskou prostituci, je považována za trestný čin, neboť osoby mladší 18-ti let jsou chráněny jednotlivými ustanoveními trestního zákona.“⁵³

Dětská prostituce je jednou z forem komerčního sexuálního zneužívání dětí společně s dětskou pornografií a prodejem nebo přemísťováním dětí pro sexuální účely. V České republice se soustřeďuje do velkých měst jako je Praha nebo Brno, ale i do příhraničních oblastí s Rakouskem a Německem. V případě dětské prostituce jde spíše o zneužívání dětí k činnostem, ze kterých budou profitovat dospělí, než o samotnou volbu dítěte provozovat prostituci. Děti jsou k prostituci nabízeny dalšími osobami, kuplíři, kteří jsou si dobře vědomi, že se dopouštějí společensky velmi nebezpečné trestné činnosti. Dětská prostituce je provázena sexuálním, tělesným i psychickým násilím páchaných na dětech. Nejvíce jsou děti zneužívány v pornografickém průmyslu, při natáčení pornografických nahrávek.

---

⁵² CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 67

⁵³ VANÍČKOVÁ, E. Dětská prostice. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007., s. 60 a 61

Dětská prostituce je mediálně vděčné (i věčné) téma a ze všech forem komerčního sexuálního zneužívání relativně nejčastěji plní stránky novin, časopisů a internetových serverů. Jen vzpomeňme na tzv. Kuřimskou kauzu, kolik jí bylo věnováno medializace. Jsem přesvědčena, že polovinu všeho utrpení nesou oběti právě vinou příliš velké a mnohdy zkreslené medializace. Dětská prostituce má tři formy:

- a) organizovaná – vůbec nejnebezpečnější, „do organizace dětské prostituce je zaangażováno více dospělých osob a tyto se podílejí na vhodném vytipování dětí,“⁵⁴
- b) institucionální – dospělé osoby využívají svého institucionálního začlenění a díky tomu získávají kontakt s dětmi (osoby organizující zájmové kroužky, tábory, v poslední době sem řadíme i duchovní),
- c) rituální – zde lze jednoduše odkázat na již dříve zmíněnou Kuřimskou kauzu, sexuální zneužívání dětí je spojeno s rituálními praktikami.

I když se budu ještě dětské prostituci věnovat (její specifické formě), jedno je třeba na tomto místě podotknout. Děti (a tak trochu i mládež) lze objektivně označit za nejcitlivější a nejzranitelnější část naší občanské společnosti. Měly by proto být chráněny před všemi negativními (patologickými, asociálními aj.) vlivy společnosti a měly by jim být zajištěny příznivé podmínky pro jejich všestranný rozvoj. Důležitou otázkou je i oblast prevence, o které pojednám za chvíli. Jedno je ale jisté, jen správnou výchovou a osvětou a rovněž také i zajištěním dobrých životně zdravých podmínek lze dospět k tomu, že ve společnosti tyto činy budou páčány v míře menší, než-li je ta současná.

5.3 TRESTNÝ ČIN KUPLÍŘSTVÍ A TRESTNÝ ČIN PROSTITUCE OHROŽUJÍCÍ MRAVNÍ VÝVOJ DĚTÍ

Nyní zmíním dva klíčové trestné činy podle regule trestního zákoníku (č. 40/2009 Sb., v platném znění), které nejvíce souvisejí s prostitucí (ostatní byly zmíněny již dříve v rámci rozboru jednotlivých deliktů mravnostní kriminality).

---

⁵⁴ VANÍČKOVÁ, E. Dětská prostice. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007., s. 68

5.3.1 Kuplířství (§ 189 trestního zákoníku)

Česká republika je signatářem Úmluvy o potlačení obchodu s lidmi a využívání prostituce třetími osobami, z čehož vyplývá závazek bojovat s kuplířstvím, sváděním k prostituci (bez ohledu na případný souhlas prostituující osoby) a tvrdě stíhat další praktiky spojené s prostitucí. Trestný čin kuplířství je závažný, jelikož jeho realizace souvisí v drtivé většině případů s organizovanou kriminalitou.

Objektem deliktu je možnost svobodného rozhodování člověka v jeho sexuální oblasti. Rozhodování musí být osvobozeno od jakýchkoliv vlivů dalších osob. Objektivní stránku skutkové podstaty (které se věnuje první odstavec § 189) je možno naplnit přiměním, zjednáním, najmutím, zlákaním nebo svedením jiného k provozování prostituce, nebo kořistěním z prostituce provozované jiným. „Prvé jednání lze přirovnat k návodu, i když z pojmu přiměnění lze vycítit určitý prvek násilí, nebo alespoň donucení. Zjednání nebo najmutí se blíží smluvnímu vztahu a pro zlákaní a svedení je zapotřebí určité závislosti.“⁵⁵ Rozsah jednání je třeba kvalitně právně posoudit, jelikož daný skutek kopíruje trestný čin obchodování s lidmi podle § 168 zákona.

Faktory, které podmiňují aplikaci vyšší trestní sazby, je v první řadě úmysl získat pro sebe či jiného značný prospěch (min. 500 000 Kč) a taktéž dopustí-li se pachatel deliktu jako člen organizované skupiny. Tvrdší sankce následují v případě způsobení těžké újmy na zdraví nebo smrti oběti.

Kuplířství se téměř vždy považuje za mužskou činnost. Obecný koncept kuplíře je mnohem užší než právní definice. Prostřednictvím definice, že kuplířství je živobytí za výdělek z prostituce, zahrnuje legislativa celou řadu lidí. Konkrétně partner prostitutky, který používá výhod z příjmu za sexuální služby je teoreticky i prakticky zahrnut do legislativy týkající se kuplířství. V souladu s lidovým pojetím kuplířství se však partneři nepočítají jako kuplíři, pokud nevykonávají kontrolní nebo nátlakovou roli. Kontrola je jádrem obecného pojetí kuplířství.⁵⁶

---

⁵⁵ NOVOTNÝ, F. a kol. Trestní zákoník 2010, stav k 1. 4. 2010 : komentář, judikatura, důvodová zpráva. Praha : Eurounion, 2010., s. 344

⁵⁶ HAROCOPOS, A., HOUGH, M., TIGGEY, M. Z lásky nebo za peníze : kuplíři a provozování prostituce. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2002., s. 15

5.3.2 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (§ 190 trestního zákoníku)

Skutková podstata postihuje provozování prostituce v blízkosti školy, školního nebo jiného obdobného zařízení anebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí. Objektem deliktu je nezávadný a nenarušovaný mravní vývoj dítěte. Trestní zákoník však počítá i s druhou skutkovou podstatou (§ 190 odst. 2), a to v tom smyslu, že „kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy či podobného zařízení, bude potrestán.“ Okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby je spáchání výše zmíněného trestného činu nejméně na dvou takových místech, a dále opětovné prostituování či organizování, střežení nebo jiné zajišťování volného průběhu prostituce v místech určených dětem.

Nově zapracovaný trestný čin pokládám za vskutku přijatelné řešení v souvislosti s vytlačáním prostituce, alespoň z míst běžných, kde se běžně pohybují děti, jelikož to jsou právě „naše ratolesti“, které by měly používat největší ochrany před pokroucenými modely lidských sexuálních vztahů. Navíc prostituování v blízkosti míst pohybu a pobytu dětí a mládeže může být nebezpečné i z hlediska vytipování potenciální dětské oběti, která je následně zlákána, unesena a zneužita. Je zřejmé, že se děti mohou setkávat s prostitutí i na jiných místech, například na sociální a internetové síti. O této problematice pojednám později.

6. PROSTITUCE A PREVENCE

Preventivními prostředky bývají označována všechna nerepresivní opatření, jako jsou aktivity veřejnoprávních i soukromoprávních subjektů, které mají předcházet páchání prostitucionální kriminality. Jsou to opatření, díky kterým má docházet ke zmenšování rozsahu a závažnosti prostituce a následků, a to na základě eliminace kriminogenních příležitostí a sociálně patologických jevů či působením na potenciální pachatele trestné činnosti.⁵⁷ Jinými slovy řečeno se jedná o snahu zamezit vzniku trestné činnosti ještě před jejím započítáním nebo zamezit v dalším pokračování trestné činnosti.

Aby byla preventivní politika úspěšná, musí dodržovat několik zásad. Veškerá preventivní opatření by měla vycházet z kriminologických výzkumů a bezpečnostních analýz zpracovávaných především na místní úrovni, protože ty mohou nejlépe popsat činnosti tohoto deliktního jednání ve vztahu k danému území, což by se následně mělo promítnout i do celorepublikových strategií v boji proti prostituci.

Další podstatnou roli, zejména při odhalování a vyšetřování sehrává využívání veřejnosti. Předpokladem takové součinnosti je však nezbytná vzájemná důvěra. Např. Němec⁵⁸ kriticky poukazuje také na centralizaci naší policie, jež je tak do jisté míry izolována od přirozeného společenského prostředí, čímž se právě prohlubuje pomyslná propast mezi policií a veřejností. Velmi důležitá je také součinnost a informovanost všech subjektů podílejících se na prevenčních aktivitách.

V otázce prevence prostituce sehrává podle mého názoru podstatný význam i samotný postoj státu k této problematice a potažmo tedy i celospolečenský názor. Jde o to, zda stát tiše toleruje činnosti prostitučního jednání, protože z nich má sám výhody anebo zda je jednoznačně odsuzuje a poukazuje na jeho nebezpečnost. V prvním případě tak jakékoli aktivity státu v oblasti prevence a boje s tímto protiprávním jednáním zůstávají pouhými ideami na papíře, jejichž realizace je prakticky nemožná nebo snad dokonce i nežádoucí. Další podstatné kroky, které mohou významně přispět k boji ze strany státu, je sociální politika, protože prostituce působí často v těch oblastech, kde stát selhává.

---

⁵⁷ BÍLKOVÁ, V., NOVÁKOVÁ, J., ŠTURMA, P. Mezinárodní a evropské instrumenty proti terorismu a organizovanému zločinu. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003., s. 284 a násl.

⁵⁸ NĚMEC, M. Mafie a zločinecké gangy : aktuální problémy vzniku, výskytu a působení zločineckých gangů a mafii a boj proti nim. 1. vyd. Praha : Eurounion, 2004., s. 286

Chmelík⁵⁹ dodává, že „v současné době je prevence spíše chápána ve smyslu působení na již vzniklé negativní jevy. Jde o to, abychom je omezili, změnili či alespoň zmírnili jejich následky. V podstatě se již reaguje na jevy, které ve společnosti propukly (tj. problematika šíření pornografie, prostituce apod.). Preventivní působení na podmínky vzniku jednotlivých jevů je v praxi realizováno jako působení na jednotlivé jevy samostatně, například prevence kriminality, týrání dětí, prostituce, šikanování, jako by tyto jevy existovaly izolovaně. Ve skutečnosti však jednotlivé negativní jevy spolu často souvisejí – alkohol, drogy, kriminalita, prostituce, pohlavní zneužívání apod. Prevence v tomto pojetí by tedy měla působit tak, aby je omezila na nejmenší možnou míru, zmírnila jejich negativní dopad na společnost, když už je nedokáže úplně odstranit. Preventivní působení by mělo být systematické, zaměřené na ovlivňování podmínek vzniku těchto jevů komplexně.“

Jak jsem již podotkla, v oblasti prevence zastupuje nejdůležitější úlohu nevládní organizace a stát. Stát se podílí na vytváření a uskutečňování preventivní politiky. Problematika prostituce je řešena na ministerstvech vnitra, práce a sociálních věcí a zdravotnictví. Již navržený návrh zákona o regulaci prostituce by tak v případě přijetí sám o sobě působil preventivně z důvodu povinných zdravotních kontrol, které jsou potřebné pro možnost podnikat v oboru prostituce. Na prevenci se tak ze státních složek podílí zejména policejní složky (Policie České republiky a v obcích obecní policie).

Nevládní organizace orientují svoji činnost na provozování krizových telefonních linek a poskytování následné péče, na práce v terénu mezi osobami provozujícími prostituci, ale i na prostituci vykonávanou v klubech. Dalšími činnostmi je poskytování právní, poradenské a sociální pomoci obětem obchodování se ženami a pomoc obětem násilné trestné činnosti. Tyto nevládní neziskové organizace jsou finančně dotované státem.⁶⁰ Mezi nejaktivnější a veřejností nejznámější sdružení věnující se problematice prostituce patří Rozkoš bez rizika a La Strada. Hlavním cílem občanského sdružení Rozkoš bez rizika je zabránit šíření HIV. Činí tak na základě terénních sociálních prací, kdy sociální pracovnice na ulici, v privátech nebo klubech informují o možnosti vstupu viru do těla, ale také léčí sexuálně přenosné choroby. Nevládní nezisková organizace La Strada se orientuje na oblast řešení problematiky obchodu s lidmi a snaží se o ovlivnění koncepčních a systémových opatření vlády v této sféře.

---

⁵⁹ CHMELÍK, J. a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. 1. vyd. Praha : Portál, 2003., s. 34

⁶⁰ Tamtéž, s. 38

Podíváme-li se krátce i na prevenci dětské prostituce, je třeba si uvědomit, že děti jsou nejvíce zranitelná sociální skupina a v tomto důsledku mají právo na (nej)vyšší stupeň ochrany před všemi formami vykořisťování. Rovněž také mají právo na sociální reintegraci tak, jak je garantováno Úmluvou o právech dítěte. Vaníčková⁶¹ v této souvislosti odkazuje na 7 tradičních rad, které v každodenním životě dítěte znamenají vlastně zájem a respekt a tyto se zároveň stávají prevencí komerčního sexuálního zneužívání nezletilých dětí. Jsou jimi:

- a) „komunikace s dítětem jako součást každodenní rutiny,
- b) osobní seznámení se s kamarády a přáteli dítěte včetně kontaktních dat,
- c) stálý kontakt s učiteli zaměřený na chování dítěte a případné změny,
- d) přiměřená očekávání od dítěte vzhledem k jeho věku a jeho specifickým potřebám,
- e) mít pro dítě vždy čas a naučit se mu naslouchat, dát mu pocit důležitosti v našem životě,
- f) naučit dítě umět si říci o pomoc a podporu,
- g) při podezření, že dítě udržuje rizikové kontakty, nenechat bez povšimnutí jména, adresy, popis vzhledu, společné činnosti, místa schůzek apod.“

Domnívám se, že kromě rodičů nezletilých dětí je neméně důležitá role školního psychologa. Spektrum problému, které s nimi řeší, je široké a přirozeně se odvíjí od toho, na jaké škole psycholog působí. Ve vztahu k žákům je pro psychologa zásadním imperativem mlčenlivost a dodržování etických pravidel obecně. Podobně důležitá je schopnost psychologa odhadnout, kdy potíže žáka překročí jeho vlastní kvalifikaci a rozhodnout, kdy je potřebné jeho předání do rukou vhodného odborníka, kterým je již klinický psycholog, psychiatr nebo pracovník krizového či mediačního centra. Nedílnou součástí práce psychologa je i jeho informovanost směřující k rodičům dítěte. Samotným rodičům může psycholog poskytovat služby informačního nebo poradenského charakteru. Mnohdy lze doporučit i tzv. terapeutický přístup, kdy psycholog pracuje s celou rodinou problémového žáka.

---

⁶¹ VANÍČKOVÁ, E. Dětská prostice. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007., s. 97

7. MĚSTO KAPLICE (REGULACE A POTÍRÁNÍ PROSTITUCE)

Jelikož žiji ve městě Kaplice, kterou protíná vřhlasná silnice E 55, je na místě, abych krátce zmínila několik skutečností, jak se město vypořádává s problematikou prostituce.

Město Kaplice leží v Jihočeském kraji ve východní části okresu Český Krumlov, při severozápadním okraji Novohradských hor. V rámci Novohradského podhůří patří Kaplice k populačně největším sídlům. Okresní město Český Krumlov je vzdálené cca 20 km a hlavní město Jihočeského regionu České Budějovice cca 30 km. Obec s rozšířenou působností Kaplice zaujímá rozlohu 484.8 km².

Problematika migrace a národnostní diverzity, respektive jejich průvodních negativních výstupů, má v Kaplici svá specifika a je poměrně obtížné označit jejich dosah. Přibližná 2 % migrantů na území Kaplice se nezdají být velkým číslem. Větší část migrantů tvoří však sociálně a ekonomicky slabší skupinu obyvatelstva, která zde specifickým způsobem realizuje své životní vize. Část imigrantů vytváří subkulturu, s níž je spojena agresivita, prostituce, distribuce drog a čilá komunikace prostřednictvím korupčních mechanismů. Tato skupina migrantů tvoří uzavřené komunity, a pokud se nějak kulturně vyjadřuje, je to viditelné zejména prostřednictvím heren, nightclubů, pouliční prostituce a agresivity. Zatím z větší části neprezentují svůj kulturní potenciál nějakou formou umělecké prezentace. Snad může být začlenění této komunity do dění na Kaplicku i výzvou pro město či jiné kulturní organizátory. Zobecňování však není na místě, mnozí občané či podnikatelé vietnamské národnosti mohou kulturou svého vystupování, cílevědomostí a třeba péčí o okolí svých podniků směle konkurovat úrovni, jíž nastavují někteří místní spoluobčané nebo sám městský úřad. Situace navíc není zobecnitelná pro celé Kaplicko.

Jednou ze součástí této komunity je tedy i ta, která provozuje prostituční služby. Zastupitelstvo města Kaplice přijalo 24. září 2007 obecně závaznou vyhlášku č. 5/2007 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích. V prvním článku vyhláška vymezuje ony činnosti, které by mohly narušit veřejný pořádek nebo být v rozporu s dobrými mravy, jedná se o „nabízené sexuální služby spočívající v podání ústní, zvukové, písemné, obrazové informace nebo nabízení této služby různými posunky a pohyby těla, jakož i odhalování intimních částí těla a rovněž také i poskytnutí a využití sexuálních služeb.“

Následující článek pak stanovuje výslovný zákaz těchto činností, a to na veřejných prostranstvích.⁶² Porušení vyhlášky je sankcionováno podle již dříve zmíněného ustanovení zákona o přestupcích.

S dotčenou vyhláškou nepatrně souvisejí i vyhlášky č. 1/2003 o některých omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a č. 1/2011 k regulaci provozní doby pohostinských zařízení. Těmito předpisy je regulace nežádoucích důsledků provozování hostinských činností v době nočního klidu, tedy činností, které významnou měrou zasahují do práva občanů na fyzické i duševní zdraví, dále je to regulace pro příznivé zajištění místních záležitostí veřejného pořádku.

Městská policie v Kaplici dodává občanům, že „evidence prostitutek se nevede, protože zákon pojem prostituce nezná – prostituce nepatří mezi trestné činnosti. Prostituci však provází návazně řada jiných trestných činů – kuplířství, ohrožování mravnosti, drogy, omezování osobní svobody, krádeže, násilné trestné činy atd. Neexistuje ani přibližný odhad počtu prostitutek na území ČR.“⁶³ S uvedeným tvrzením nezbývá než souhlasit. K zavedení určitého systému v prostituci chybí potřebné zákony, počínaje stanovením pojmu prostituce. To, že si bez odpovídající legislativy radnice obcí a měst nepomohou, je zcela evidentní. Města a obce si lámou hlavu nad tím, jak efektivně a účinně zajistit veřejný pořádek a ochranu mravní výchovy dětí a mládeže. Jsme proto svědky dalších a dalších ústavních stížností, kterým se oprávněné osoby domáhají zrušení právního předpisu obce. Vymýtit prostitutky z města a dalších oblíbených lokalit regionu se takřka nedaří. Ukazuje se, že vytlačit prostituci z veřejných prostranství je úkol takřka nesplnitelný. Neúčinné se ukázaly ani neustálé kontroly Policie České republiky a strážníků obecní policie.

Zástupci samosprávy volají po zákonu o regulaci prostituce, protože absence jakýchkoliv pravidel a legislativních mantinelů činí mnohá opatření radnic bezzubými. Návrh nového zákona by měl stanovit podmínky, za kterých je možné prostituci vykonávat. Bylo by možné sexuální služby provozovat jen na základě registrace a za dodržení přesně daných podmínek. Bohužel však stále chybí širší politická podpora k tomu, aby návrh zákona dostal požehnání na cestu do sněmovny. Další překážkou k

---

⁶² Veřejným prostranstvím je podle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

⁶³ Městská policie Kaplice. Prostituce, aneb co vadí slušným lidem. 7. 3. 2011. Dostupné z: http://www.mestokaplice.cz/goto.php?id=&site=zpravy_detail&from=&element=1560&limit=&category=M%ECstsk%E1%20policie

přijetí zákona o regulaci prostituce je zrušení zákona o potírání pohlavních nemocí z roku 1922, který zrušil nevěstince a zakázal jejich nové zřizování a výpovědí Úmluvy o potlačení a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob a jejího závěrečného protokolu z roku 1950. Úmluva vyžaduje od signatářských států radikální vymýcení prostituce a obchodování s lidmi, což je prakticky nemožné. Jako daleko prospěšnější se jeví snaha regulovat prostituci s cílem zabránit jejím negativním dopadům na společnost. A tak dosavadní úsilí připravit kvalitní zákon o regulaci prostituce snad dává naději všem stejně postiženým městům a obcím, že jednoho dne dostanou nástroj pro usměrnění nejstaršího řemesla na svém území tak, aby provozování prostituce neobtěžovalo život slušným lidem.⁶⁴

Na závěr bych dodala další. Výskyt prostitutek v městě Kaplice a v dalších regionech České republiky s sebou nepřináší jen zvýšený potenciál trestné činnosti, nýbrž i rizika pro občany měst a obcí. Roste počet prostitutek, které v souvislosti se svou činností otěhotní a po porodu svoje dítě opustí, vzniká pak často časově náročné a složité předávání dětí do náhradní rodinné péče, a upřímně, kdo by měl o takové děti zájem, je zde značné riziko poškození zdraví dítěte nebo přenos některé z pohlavních nemocí. Dalším problémem je závislost na drogách. Použité „nádobíčko“ je pak pohozeno po obecních lokalitách a je nebezpečné například pro malé děti. Děti se mohou stát snadným terčem prostitučních a erotických klubů. Dále je třeba upozornit na místa, kde je nabízena prostituce veřejně, že zde dochází k porušování veřejného pořádku, což se projevuje zejména rušením nočního klidu a výtržnostmi. Další skupinou problémů jsou obrovské toky nezdaněných finančních příjmů. V neposlední řadě je to i kontrolní činnost v erotických podnicích. Ačkoliv podniky tyto služby nabízejí přímo, při případné kontrole je majitelé prezentují jako penziony, které poskytují pohostinské a ubytovací služby.

---

⁶⁴Městská policie Kaplice. Prostituce, aneb co vadí slušným lidem. 7. 3. 2011. Dostupné z: http://www.mestokaplice.cz/goto.php?id=&site=zpravy_detail&from=&element=1560&limit=&category=M%ECstsk%E1%20policie

8. DNEŠNÍ FENOMÉN ANEB CYBER (GROOMING) ZNEUŽÍVÁNÍ DĚTÍ

V poslední době rozšířenou a „oblíbenou“ formou dětské prostituce je tzv. cyberprostituce. Internet využívá stále větší počet potenciálních či skutečných pachatelů, sexuálně motivovaných trestných činů k přípravě sexuálního zneužívání dětí, zejména prostřednictvím tzv. groomingu, tedy nalákání dětí k sexuálním praktikám a dětské pornografii.

Počáteční fází groomingu je obvykle snaha u dítěte vzbudit důvěru. Probíhá to kupříkladu tak, že se groomer (pachatel) staví v on-line komunikaci do pozice osoby, která dítěti rozumí, která chápe jeho problémy, která má pokud možno stejné problémy a pomůže je dítěti vyřešit. Groomer se snaží získat ve vztahu k oběti pozici dobrého kamaráda. V této etapě většinou pachatel získá email, adresu oběti nebo školu, kterou navštěvuje. V další fázi groomer získává náklonnost a důvěru dítěte, tu posléze posiluje dárky (peníze, kredit na mobil). Třetí fází je vyvolání emoční závislosti dítěte na pachateli – pro dítě se groomer stává důvěrníkem – osobou, které věří a která je staví do pozice jeho přítele. Nastává osobní setkání (procházka v parku, návštěva bytu groomera) a pak již nastává poslední etapa – sexuální obtěžování a zneužití dítěte.

Pronásledovatelé, v tomto smyslu spíše kybernetičtí lovci, používají ke cyberstalkingu různé promyšlené postupy a pomocí nich si vybírají své oběti v chat místnostech, v diskusních fórech, prostřednictvím e-mailů, spamováním, obtěžováním v živém rozhovoru nebo i slovním napadáním. Lovec musí být v internetovém prostředí jako doma, musí ho dokonale znát, musí být vytrvalý a systematický. Nutno ale poukázat na skutečnost, že postavy těchto lovců jsou často smyšlené. Je zapotřebí opět rozlišovat dva charakteristické rozdíly lovce stalkera:

- a) v první řadě to je ten, který svou oběť zná a jeho cílem je tedy pronásledování za účelem msty, návratu, apod., lovec může mít k dispozici informace o své oběti z reálného světa, od kamarádů, spolužáků, apod.,
- b) v ostatních případech lovec svoji oběť nezná nebo ji nepotkal ve skutečném světě, ale vybral si ji za svůj cíl jen pro to, že mu připadá nějakým způsobem zranitelná, tyto případy se už podobají i určitým fobiím (pedofilie).

Shodneme se určitě na tom, že každý z nás, kdo má na internetovém rozhraní nějaký účet (e-mail, icq, osobní profil) se občas stane terčem nějakého e-mailu (spamu), který nás vybízí ke spolupráci, přátelství nebo po nás chce osobní údaje, většinou jsou

tyto zprávy cizojazyčné, i když se v poslední době stává, že k cizojazyčné zprávě může být připojen i český překlad, je nutné konstatovat, že velmi nekvalitní. Může se i stát, že v příloze e-mailu objevíme fotografie se sexuální tematikou. Je třeba si uvědomit, že při internetové komunikaci musíme být velice opatrní, ne každý je totiž tím, za koho vystupuje. Je žádoucí nikterak nereagovat na žádné podezřelé výzvy a vyhnout se rozdávání osobních údajů a kontaktů, v nejhorším případě je praktické si osobní údaje z profilu odstranit. Lovci používají i tzv. spamovací roboty, což znamená, že tento robot automaticky vyhledává osobní údaje oběti a pak ji zahltní množstvím zpráv. Zde je praktické daný osobní kontakt upravit tak, aby ho spamovací robot nemohl zachytit, například u e-mailu místo znaku @ použít (at), číslice u telefonního čísla nebo čísla icq rozdělit.

Groomer může svoji oběť ke zneužití donutit i prostřednictvím tzv. kyberšikany (cyberbullying). Jedná se o šikanování jiné osoby pomocí informačních technologií, přičemž toto šikanování lze chápat i jako pronásledování ze zábavy. Problémem je, že děti a mladiství za těmito projevy šikanu vůbec nemusí vidět. A protože nepoznají, že se jedná o šikanu, neví, jak se s ní vypořádat. Cítí se osaměle a mají pocit, že lidé kolem nich jejich problém nepochopí. Nejčastějšími projevy tohoto „dětského cyberstalkingu“ jsou:

- a) zasílání urážlivých a zastrášujících zpráv nebo pomluv prostřednictvím e-mailu, sms, chatu, icq, skype nebo facebooku,
- b) pořizování zvukových záznamů, videí či fotografií, jejich upravování a následné zveřejňování s cílem poškodit vybranou osobu (předem připravený fyzický útok, natáčení učitele),
- c) vytváření internetových stránek, které urážejí, pomlouvají nebo ponižují konkrétní osobu,
- d) zneužívání cizího účtu, což má za následek krádež identity (diskusní fórum, ovládnutí e-mailové schránky),
- e) vydírání pomocí mobilního telefonu,
- f) obtěžování a pronásledování voláním, psaním zpráv nebo prozváněním.

Ve virtuálním světě, na rozdíl od toho reálného, mohou být (mladí) lidé anonymní, mohou komunikovat, aniž by byli zatíženi společenskými rolemi, svými fyzickými nedostatky, psychickými poruchami plynoucími z osobního kontaktu s lidmi, mohou vzájemně komunikovat, i když nejsou fyzicky přítomni, a pokud s někým

v kontaktu být nechtějí, jednoduše mohou komunikaci ukončit. To jsou jen některé z možností, které nám moderní komunikační technologie nabízejí.

V současné době je rozšířen i pojem tzv. sextingu. Tento představuje elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií nebo videa se sexuálním obsahem či motivem oběti. Dochází zde tak k poškozování oběti, může docházet rovněž také i k vydírání. Druhým pojmoslovím je tzv. cybergrooming, který označuje jednání osoby, která se snaží zmanipulovat oběť pomocí chatu, icq, skypu či jinými alternativami za účelem osobní schůzky. Výsledkem tohoto setkání může být sexuální zneužití oběti, fyzické mučení, nucení k páchání trestné činnosti, apod. Objektivně se dá tedy konstatovat, že nejrozsáhlejší následky může mít cybergrooming.

Sexuální zneužití dítěte je často, ale ne vždy, předpokladem pro pozdější sexuální komerční vykořisťování dítěte (výroba, distribuce, stahování a držení pornografického materiálu, který dokumentuje sexuální zneužití). Někdy může být materiál pořízený bez vědomí dítěte (například záznam dětí, které si u vody hrají nahé) a k vykořisťování tak dojde bez přímého fyzického sexuálního zneužití. Uvádí se, že držení dětské pornografie může usnadnit následné sexuální zneužití dítěte.⁶⁵

Pornografický materiál jako sexuální zneužívání dětí, který je (online) prodaný a distribuovaný, je jasným komerčním sexuálním vykořisťováním dítěte. Objevuje se i pojetí tzv. nekomerční sexuální zneužívání dětské pornografie v on-line prostředí. V této souvislosti se mluví o případech, kdy pachatel pornografický materiál bude sdílet s podobně smýšlejícími jedinci v rámci skupiny bez finančního zisku. Otázkou je, zda i toto není varianta patřící do skupiny „komerční“, podle definice dětské pornografie přijaté na Stockholmském sympoziu, jako forma komerčního sexuálního zneužívání, ať z ní pachatel má nebo nemá materiální (finanční) prospěch, protože při výrobě pornografického materiálu bylo dítě vykořistěno.⁶⁶

V posledních letech dochází v celosvětovém měřítku k nárůstu pornografie právě díky rozšíření technologií a internetu a jejímu masovému využívání osobami téměř každého věku. Nejsnadnějším způsobem šíření pornografie je umístit tento materiál anonymně na internetové stránky, kde se k nim může dostat, za úplatu nebo zdarma, kdokoliv. Snadnější je také proces navazování kontaktů s dětmi a jejich získávání k pořizování pornografických materiálů.

---

⁶⁵ BLATNÍKOVÁ, Š. Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009., s. 48

⁶⁶ Tamtéž, s. 49

Ve dvacátém třetím článku Úmluvy Rady Evropy o ochraně dětí před sexuálním vykořisťováním a zneužíváním z roku 2007 je grooming definován jako „nalákání dítěte pomocí internetu k sexuálnímu chování, manipulativní zacházení s dětmi realizované zejména prostřednictvím chatu, které může vést až k osobnímu setkání a zneužití dítěte.“

Na rozšíření dětské pornografie se v posledních letech značnou mírou podílí rozmach internetu a nových technologií, jako jsou digitální videokamery, digitální fotoaparáty nebo mobilní telefony s fotoaparátem, umožňující rychlé, snadné a anonymní pořízení obrazového materiálu. Většina pornografického materiálu je tedy skryta oproti dřívějším dobám, kdy k vyvolání fotografie bylo zapotřebí speciální fotolaboratoře, fotografie tedy musely projít rukama speciálních pracovníků, kteří při podezření mohli ihned kontaktovat příslušné úřady. Další hrozbou, spíše skrytou, je možnost vzájemného kontaktu osob s pedofilními sklony. Setkávají se v chatových místnostech a sdílí své zážitky, pocity, postoje a utvrzují se v tom, že jejich sexuální orientace není špatná a jednou bude společností akceptována stejně jako homosexualita. Dochází tak k relativizaci pedofilní orientace.

Policie České republiky získává největší množství poznatků od samotných uživatelů internetu, kteří například i náhodně zjistí dětskou pornografii a tuto skutečnost oznámí. Je nutné taky ocenit snahu samotných provozovatelů veřejných internetových portálů v České republice i v zahraničí při vyhledávání dětské pornografie, jejího odstraňování a jejich spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. V neposlední řadě je též třeba poukázat na policejní monitoring internetové sítě a získávání informací od zahraničních policejních sborů většinou prostřednictvím Europolu a Interpolu.

ZÁVĚR

Prostituce naši společnost, ať chceme či ne, provází již od dob dávných. Žádnými dostupnými prostředky se jí nikdy nepodařilo zakázat či omezit, všechna tato opatření a omezení vždy vedla pouze k jejímu tajnému provozování, což mělo mnohem hrozivější následky. Mnohem podstatnější shledávám snahu o její prevenci a celkové zvýšení informovanosti veřejnosti, nejen o problematice prostituce, ale také o jevech, které s ní často souvisí. Je potřeba řešit jaká rizika prostituce přináší, a to nejen pro samotnou prostitutku či prostitutu, ale i pro naši společnost.

Výsledky práce potvrdily současnou situaci na poli prostituujících se osob. To je kladným zjištěním, neboť s úbytkem prostituce na ulicích ubývá též její negativní vliv na společnost. Společenské mravy jsou uvolněnější, morálka lidí již nedosahuje takových kvalit, jako tomu bylo dříve. Je docela dobře možné, že se již brzy dočkáme legalizace prostituce.

Na druhé straně je zde u těchto „nežádoucích osob“ riziko. Nikdy nemohou vědět, který klient je může nakazit jakou nemocí. V dnešní době, kdy se nemoc HIV šíří rychlostí blesku, se zdá tento hazard se životem jako naprostý nesmysl. Je to riziko, které podstupují pro zisk. Hlavním důvodem pro prostituci je nedostatek finančních prostředků. Nepříznivá finanční situace vede mladé dívky, ale i starší ženy k tomu, aby si přivydělávaly na své živobytí i takovým nečestným způsobem, jakým prostituce je. Důvod k prostituci lze spatřit také ve špatné výchozí pozici.

Velká část prostituujících se žen pocházejí z neúplné rodiny. Mnohdy mají jen malou úroveň vzdělání – mnohdy ukončí jen základní školní docházku. Jsou to dívky, které utíkají od rodičů, nebo z dětského domova a prostitucí si chtějí vydělat peníze na jídlo a oblečení.

Často se prostituje i mládež, která utíká z dětského domova, případně z domova od rodičů a prostitucí se snaží získat buď peníze, nebo jinou výhodu – například doprovod staršího. Možnost snadného výdělku peněz, které by jinak museli těžce vydělat v továrně nebo jinde, je silným magnetem, který přitahuje velké spektrum osob, které se začnou prostitucí živit. Tato činnost není vykonávána jen osobami s nedostatečným vzděláním či špatným rodinným zázemím, ale i vzdělanými a inteligentními lidmi, kteří se rozhodnou pro tuto snadnou formu výdělku – to je často způsobeno nedostatečným finančním ohodnocením v zaměstnání a jejich vysokými nároky.

Dalším důvodem, proč se prostituující se osoby neobávají vykonávat toto povolání, je minimální postih ze strany státu. Prostituce není v České republice trestnou, podle zákona jde pouze o přešupek, v míře větší společenské škodlivosti pak o trestný čin podle § 190 trestního zákona. Vidina zisku, který nepodléhá zdanění, je velice silným motorem, který vede některé jedince ke kuplířství, popřípadě k obchodu s lidmi.

Říká se, že jde o nejstarší řemeslo a domnívám se, že si můžeme být jisti, že se v dnech příštích nikdy zcela neztratí, bude provázet společnost i nadále, jistě nebude vypadat neustále stejně, ale vezme na sebe nenápadnou podobu a bude tak společností lépe tolerována a snášena.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam literatury

- [1.] AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Zpráva expertní skupiny o obchodování s lidmi, část I.* 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2005. 182 s. ISBN 80-7338-044-7.
- [2.] BÍLKOVÁ, V., NOVÁKOVÁ, J., ŠTURMA, P. *Mezinárodní a evropské instrumenty proti terorismu a organizovanému zločinu.* 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003. 362 s. ISBN 80-7179-305-1.
- [3.] BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí.* 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. 140 s. ISBN 978-80-7338-091-5.
- [4.] CEJP, M., MAREŠOVÁ, A. a kol. *Variantní scénáře vybraných druhů kriminality.* 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2008. 111 s. ISBN 978-80-7338-074-8.
- [5.] ČERMÁK, M. *Povolání děvka.* 1. vyd. Praha : Rozmluvy, 1992. 91 s. ISBN 80-85336-26-X.
- [6.] DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 167 s. ISBN 978-80-7380-133-5.
- [7.] HAROCOPOS, A., HOUGH, M., TIGGEY, M. *Z lásky nebo za peníze : kuplíři a provozování prostituce.* 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2002. 77 s. ISBN 80-7338-003-X.
- [8.] HENDRYCH, D. a kol. *Právní slovník.* 3. podstatně rozš. vyd. Praha : C. H. Beck, 2009. 1459 s. ISBN 978-8074-000-59-1.
- [9.] CHMELÍK, J. *Rukověť trestního práva hmotného a procesního : učební pomůcka ke studiu trestního práva.* Praha : Linde Praha, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7201-778-2.
- [10.] CHMELÍK, J. a kol. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita.* 1. vyd. Praha : Portál, 2003. 201 s. ISBN 80-7178-739-6.
- [11.] JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné : obecná část, zvláštní část.* 2. vyd. Praha : Leges, 2010. 904 s. ISBN 978-80-87212-49-3.
- [12.] JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo procesní : podle novelizované právní úpravy účinné od 1. 1. 2010.* 1. vyd. Praha : Leges, 2010. 784 s. ISBN 978-80-87212-30-1.
- [13.] KOVÁŘ, P. a kol. *Sexuální agrese : znásilnění z pohledu medicíny a práva.* Praha : Maxdorf, 2008. 292 s. ISBN 978-80-7345-161-5.

- [14.] KUČHTA, J., VÁLKOVÁ, H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2005. 544 s. ISBN 80-7179-813-4.
- [15.] MILFAIT, R. *Komerční sexualizované násilí na dětech (prostituce, pornografie, obchod)*. 1. vyd. Praha : Portál, 2008. 210 s. ISBN 978-80-7367-320-8.
- [16.] NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy : aktuální problémy vzniku, výskytu a působení zločineckých gangů a mafií a boj proti nim*. 1. vyd. Praha : Eurounion, 2004. 390 s. ISBN 80-7317-026-4.
- [17.] NOVOTNÝ, F. a kol. *Trestní zákoník 2010, stav k l. 4. 2010 : komentář, judikatura, důvodová zpráva*. Praha : Eurounion, 2010. 838 s. ISBN 978-80-7317-084-4.
- [18.] NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 3. přeprac. vyd. Praha : ASPI, 2008. 527 s. ISBN 978-80-7357-376-8.
- [19.] RINGDAL, J. N. *Nejtěžší povolání světa : kapitoly z dějin prostituce*. Brno : Doplněk, 2000. 425 s. ISBN 80-7239-046-5.
- [20.] ROŽÁNEK, O. *Pud pohlavní a prostituce*. 1. vyd. Praha : Hejda a Tuček, 1903. 127 s.
- [21.] TRÁVNÍČKOVÁ, I. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. 1. vyd. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995. 84 s.
- [22.] ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář, II. svazek, § 140 - § 421*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2010. 1289-3285 s. ISBN 978-80-7400-178-9.
- [23.] VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostice*. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007. 141 s. ISBN 978-80-247-2218-4.

Seznam webových odkazů

- [1.] Městská policie Kaplice. *Prostituce, aneb co vadí slušným lidem*. 7. 3. 2011. Dostupné z: http://www.mestokaplice.cz/goto.php?id=&site=zpravy_detail&from=&element=1560&limit=&category=M%ECstsk%E1%20policie

Seznam citovaných právních předpisů

- [1.] Usnesení Předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.
- [2.] Zákon č. 241/1922 Sb., ve znění zákona č. 158/1949 Sb. a zákona č. 88/1950 Sb., o potírání pohlavních nemocí, v platném znění.
- [3.] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v platném znění.
- [4.] Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.
- [5.] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.

- [6.] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.
- [7.] Obecně závazná vyhláška města Kaplice č. 5/2007, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích, v platném znění.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1   Mapka výskytu prostituce v jednotlivých okresech ČR (stran: 1)

Příloha č. 2   Metodické pokyny regulace a potírání prostituce pro obecní samosprávu (stran: 4)

Příloha č. 1 - Mapa výskytu prostituce v jednotlivých okresech ČR (stran: 1)

Příloha č. 2 - Metodické pokyny regulace a potírání prostituce pro obecní samospráv (stran: 4)

Možný postup obcí v oblasti regulace prostituce

Vyhláška

Prvním krokem k řešení problémů spojených s prostitucí by mělo být vydání obecně závazné vyhlášky na základě § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Vynucování povinností

Druhým krokem by měla být kontrola, resp. vynucení těch podmínek, které vyhláška stanoví. Z povahy věci vyplývá, že prostituující osoby se budou dopouštět zejména přestupků proti pořádku v územní samosprávě - budou nabízet nebo poskytovat sexuální služby tam, kde je to zakázáno, popřípadě poruší jiné podmínky stanovené ve vyhlášce. Vyhláška by se neměla omezovat pouze na osoby poskytující sexuální služby, ale měla by být formulována tak, aby se podmínky pro nabízení těchto služeb vztahovaly na kohokoliv. Další cílovou skupinou tak budou zejména zprostředkovatelé těchto služeb. Pravidla by se měla týkat jakéhokoliv podávání informací bez ohledu na formu (ústní, písemnou, zvukovou, obrazovou atd.).

Osoba poskytující sexuální služby i kterákoliv jiná osoba včetně zákazníka se může dopustit také přestupku proti veřejnému pořádku (rušení nočního klidu, veřejné pohoršení), event. přestupku proti občanskému soužití (hrubé jednání, ublížení na cti), nejsou vyloučeny ani přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

Přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku i přestupky proti občanskému soužití projednávají obce, v jejichž územním obvodu byl přestupek spáchán (§ 53 a § 55 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů). Je vhodné, aby si obce zřídily přestupkovou komisi, která by byla ochotna zasedat i ve večerních hodinách (viz níže). Uvedené přestupky může projednávat také obecní policie v blokovém řízení (§ 86 ZoPř).

Největší problémy v souvislosti s přestupkovým řízením se týkají prokázání přestupku (dále i vymáhání pokut. Je třeba smířit se s tím, že vymáhání pokut od prostituujících osob bude vždy představovat tvrdý oříšek. Samotná majetková újma (pokud je vymáhání úspěšné) ovšem nemusí znamenat jediný prostředek, který tyto osoby donutí dodržovat vyhlášku. Velmi žádoucí je úzká spolupráce obce, obecní policie a státní policie - každý z těchto subjektů disponuje oprávněními, která, pokud se jejich využití sladí, můžou výrazně napomoci k řešení problémů spojených s prostitucí..

Oprávnění obecní policie

Na základě § 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, plní obecní policie mimo jiné tyto úkoly: přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití, odhaluje přestupky a jiné správní delikty, upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a činí opatření k nápravě.

V rámci zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění úkolů svěřených jí tímto nebo jiným zákonem má obecní policie, obdobně jako státní policie, oprávnění zejména

požadovat vysvětlení, požadovat prokázání totožnosti (pokud je osoba podezřelá ze spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu), tuto osobu může předvést, pokud sama není schopna nebo odmítne svou totožnost prokázat. Obecní policie má dále oprávnění vstupovat do živnostenských provozoven (do všech prostor určených pro zákazníky).

Obecní policie je na základě § 24b také oprávněna pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.

Strážník je oprávněn předvést osobu na žádost příslušného orgánu obce podle zvláštních předpisů.¹ Strážník může rovněž předvést osobu za účelem podání vysvětlení, pokud tato osoba neuposlechne výzvy k jeho podání.

Policie ČR na rozdíl od obecní policie disponuje navíc i oprávněním zajistit až na 24 hodin osobu, která byla přistížena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat. Zajištěnou osobu je policista oprávněn umístit do policejní cely zřízené pro tento účel u policejního útvaru (§ 14 a § 26 zákona o policii).

Předvedení a zajištění představují velmi intenzivní zásahy do osobní svobody, které lze ve věci odhalování a zamezování přestupků použít. Pro osoby poskytující sexuální služby znamenají několik hodin strávených mimo místo, kde si shánějí zákazníky, tím pádem i ušlý zisk, a to i pro kuplíře. V neposlední řadě je to samozřejmě nepříjemné a obtěžující, což má samo o sobě preventivní dopad. Policie a obecní policie by tedy měla velmi úzce spolupracovat a navzájem si vyměňovat informace; velmi užitečné je to v případech, kdy je namíste využít oprávnění, které má k dispozici pouze státní policie.

Prokazování přestupků

Je pravdou, že prostituce se velmi obtížně prokazuje (vysoká konspirace ze strany organizátorů prostituce, změny původních svědeckých výpovědí, získávání svědků z řad zákazníků), doporučujeme proto v rámci důkazního řízení využívat právě možnosti pořizovat obrazové, zvukové nebo jiné záznamy (pokud se nejedná o skrytou kameru, záznam je zcela legálním důkazem). Samotné nahrávání sice časem může vést k tomu, že pokud tyto osoby policistu s kamerou uvidí, rozptýlí se, nicméně i to je jeden z žádoucích výsledků.

---

¹ Účastník řízení nebo svědek, který se bez náležité omluvy nebo bez závažných důvodů na opětovné předvolání nedostaví ke správnímu orgánu a bez jehož osobní účasti nelze řízení provádět, může být předveden. (§ 42 Správního řádu).

§ 60 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, stanoví podmínky pro předvedení takto: „(1) Jestliže se účastník nebo svědek bez náležité omluvy nebo bez dostatečných důvodů na předvolání nedostaví, může správní orgán vydat usnesení, na jehož základě bude účastník nebo svědek předveden. Písemné vyhotovení usnesení se doručuje orgánům, které mají předvedení provést; úřední osoby, které plní úkoly těchto orgánů, doručí usnesení předváděnému. (2) Předvedení na požádání správního orgánu zajišťuje Policie České republiky nebo jiný ozbrojený sbor, o němž to stanoví zvláštní zákon. V řízení před orgány obcí zajišťuje předvedení též obecní policie.“

Doručování

S ohledem na to, že ve většině případů není známa adresa osob nabízejících sexuální služby, popř. se v místě svého bydliště nezdržují, zásilky si nevyzvedávají apod., je neúčinnějším způsobem doručení do vlastních rukou přímo na místě (na ulici).

Přestupkové komise

Bylo by vhodné, aby přestupková komise zřízená obcí byla ochotna zasedat i ve večerních hodinách, kdy nabídka pouliční prostituce v obci kulminuje. Pokud se osoba, ačkoliv byla řádně předvolána, opakovaně nedostavuje k projednání přestupku, je možné ji přímo z ulice odvézt před přestupkovou komisí (což připadá v úvahu zejména večer).

Komunikace a prevence

Zcela nezbytné jsou pravidelné hlídky a komunikace. Je možné často mezi těmito osobami procházet, kontrolovat totožnost, mluvit se zákazníky a v rámci preventivní činnosti a předcházení trestné činnosti (např. loupež, vydírání) je od těchto služeb odrazovat, informovat o vyhláše, ukládat pokuty za její porušení, za dopravní přestupky atd. Policie ČR by měla více využívat i možnosti cely předběžného zadržení. Ze zkušeností vyplývá, že toto zákonné „obtěžování“ ze strany policie vede ke značnému omezení pouliční prostituce, jelikož znepríjemňuje život jak prostituujícím osobám, tak kuplířům a v neposlední řadě samotným zákazníkům.

Možný postup Policie ČR

Policii je v § 2 odst. 1 zák. č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, uložen úkol mimo jiné odhalovat přestupky, chránit bezpečnost osob a majetku, odhalovat trestné činy a zjišťovat jejich pachatele, spolupůsobit při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činit opatření k jeho obnovení atd.

K zabezpečení těchto úkolů zákon policii svěřuje poměrně rozsáhlá oprávnění, která se do jisté míry shodují s oprávněními obecní policie [např. oprávnění požadovat prokázání totožnosti osoby, která je přistižena při jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku (§ 13 odst. 2. písm. a), v případě, že tato osoba odmítne prokázat svoji totožnost, je policista oprávněn takovou osobu předvést za účelem zjištění její totožnosti a řádného objasnění věci (§ 13 odst. 5 písm. a), pořizovat obrazové a zvukové záznamy (§ 42f)], řada oprávnění ale tento rámec pochopitelně přesahuje, což souvisí s dalšími úkoly, které policie plní, a s charakterem tohoto státního orgánu jako takového. Jak již bylo uvedeno, je policista oprávněn zajistit, a to až na 24 hodin, osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat. Právě možnost zajištění, je výlučným oprávněním státní policie a pro řešení problému prostituce má zásadní význam.

Pokud se jedná o trestné činy výtržnictví nebo kuplířství, postupuje policie podle trestního řádu, který policejnímu orgánu umožňuje za splnění zákonných podmínek poměrně citelné zásahy do práv osoby podezřelé či obviněné.

Společný postup Policie ČR, obecní policie a obce

Nejvhodnějším postupem je zřejmě ukládání blokových pokut a předvádění na přestupkové komise. Pokud je osoba podezřelá ze spáchání přestupku, předvolání k projednání je jí řádně doručeno (což je možné do vlastních rukou všude tam, kde je zastížena), a přesto se opakovaně bez řádné omluvy nedostaví, může být předvedena. Pokud budou přestupkové komise zasedat i večer a prostitutky se v tuto dobu budou předvádět k projednání, znamená to pro ně velmi nepříjemný a obtěžující zásah.

V případě cizinek by měla fungovat užší spolupráce s SCPP PČR. Cizinecká policie se musí zaměřit především na kontrolu dokladů (např. zda nejsou padělané), příslušná víza a další podmínky stanovené pobytovým zákonem.

Porušování právních předpisů by mělo vést ke správnímu vyhoštění. To se samozřejmě týká pobytu bez povolení, falešných pasů, ale také opakovaného porušování obecních vyhlášek a páčání jiných přestupků.

Metoda 3x a dost

Pokud byla cizinka nejméně třikrát pravomocně uznána vinnou ze spáchání přestupku (ideální je v tomto případě blokové řízení), měla by státní i obecní policie tyto osoby předvést na SCPP, kde by mělo být s těmito osobami neprodleně zahájeno řízení o správním vyhoštění.

Správní řízení s majiteli nočních klubů

Majitel, resp. provozovatel nočního klubu, musí dodržovat celou řadu právních předpisů (stavební předpisy, hygienické předpisy, předpisy o požární ochraně atd.). Dozorové orgány mají významná kontrolní oprávnění, včetně práva vstupovat do všech prostor provozovny (včetně pokojů), v případě nočních klubů je na místě jejich postup vzájemně zkoordinovat. Zaměstnanci těchto orgánů by mohli vytvářet jakési pracovní skupiny a tyto provozovny kontrolovat společně (pokud možno večer). Samotný výskyt několika státních úředníků působí na zákazníky poněkud rušivě. Provozovatele ruší ještě více, pokud každý zaměstnanec začne důsledně kontrolovat každý detail, který má být podle předpisů v pořádku. Uložené pokuty jsou ve srovnání s příjmy samozřejmě mizivé, ale jde především o to odradit zákazníky – zdroj těchto příjmů. Proto je efektivní tyto „namátkové“ kontroly několikrát v týdnu opakovat.

V Praze se takto podařilo de facto zavřít jeden noční klub. Stavba nesplňovala některé požadavky, které by podle stavebních předpisů splňovat měla. Úředníci v noci stáli přede dveřma a upozorňovali zákazníky, že jim v případě vstupu hrozí nebezpečí.

odbor bezpečnostní politiky MV, obp@mvr.cz